Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200 з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 38. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛЮТОГО 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 27, 1981 No. 38. VOL. LXXXVIII.

Два українські активісти виступали перед АФП-КІО

Бел Гарбор, Флорида. — Протягом тижня, який розпочався у понеділок, 16-го лютого ц. р., тут відбувалася піврічна нарада обох Екзекутивних рад Американської Федерації Праці і Конгресу Індустріяльних Організацій (АФП-КІО), що в ній брало участь 35 членів на чолі з головою Лейном Кирклендом.

Обговорювалися тут справи внутрішньоюнійні, американські й закордонні, особливо минулорічні президентські вибори, питання людських справ у світі, польські робітничі заворушення й вимоги лібералізації до уряду Польщі від професійної юнії „Солідарносць" та підтримка цього польського робітничого руху американським зорганізованим робітництвом.

В нарадах брав участь також провід Комітету для політичної освіти, що є своєрідним „політичним рам'ям" цієї могутньої робітничої групи. Обидва ці тіла вели закриті окремі наради, а в середу, 18-го лютого, мали нараду спільно. Про перебіг нарад докладно було інформовано пресу на щоденних конференціях.

Комітет для політичної освіти на своїх нарадах особливо концентрувався на виборах і ролі зорганізованого робітництва в наступних виборах — у 1982 і 1984 роках, як теж на ролі етнічних груп у праці спілки. З цими етнічними групами щораз більше затісноються зв'язки. Про це свідчить також присутність на нарадах Комітету у ролі гостей двох українських громадських діячів з молодшого покоління — Романа Купчинського і д-ра Богдана Витвицького, хоч ці наради були закриті для сторонніх осіб.

Обох українців представив зборові директор Комітету Ал Баркан, і д-ра Б. Витвицького тоді ж запрошено промовити на конференції про його власний досвід з передвиборчої і виборчої кампаній для юнії і для Крайового демократичного комітету по етнічних громадах в Іллиной, Огайо і Ню Джерзі. Після короткого звіту про це д-р Витвицький висловив свої думки, чому він уважає конечним для зорганізованого робітництва зміцнювати й поширювати зв'язки з етнічними громадами в ЗСА, а потім подав конкретні пропозиції, як цього можна осягти — спеціяльно через організування при АФП-КІО з нею пов'язаної і їй допоміжної групи — Етнічного робітничого коаліційного Інституту.

Зібрані прихильно вислухали д-ра Витвицького. Пізніше в розмовах з Б. Витвицьким і Р. Купчинським ці робітничі лідери схвалювали такий напрям у праці організованого робітництва — шукання ширших і міцніших зв'язків з етнічними групами і в Демократичній партії і поза нею, бо коли такі зв'язки поміж зорганізованим робітництвом і етнічними групами будуть встановлені, то це буде корисним для обох сторін.

Протестують проти номінації Лефівера

Вашінгтон. — Коаліція, яка назвала себе тимчасовим Комітетом для оборони прав людини, висловила своє невдоволення і застереження до номінації Ернеста Лефівера заступником державного секретаря з правом керівництва відділом людських прав і гуманітарних справ взагалі.

Речники цього тимчасового комітету, виступаючи на пресовій конференції, заявили, що Лефівер, який раніше гостро виступав проти політики оборони прав людини, коли її президент Джіммі Картер включив як інтегральну частину американської закордонної політики, сліпо визнавав тоталітарні режими і не добачував справжніх ворогів З'єднаних Стейтів Америки.

Тимчасовий Комітет, заходи якого підтримують тимчасово 60 організацій і осіб, до яких треба зарахувати такі відомі установи, як Крайову Раду Церков. Об'єднання американських жидівських конгрегацій та інші, вимагає від президента Роналда Регена відкликання номінація Лефівера і підшукання на його місце іншої особи.

В тому ж дусі запротестували також інші організації і особи, які раніше чи тепер були тісно пов'язані з працею на відтинку оборони прав людини. До протестної акції долучився також голова чікагського відділу оборони прав людини адвокат Юліян Куляс, який розіслав до преси комунікат, у якому він звертає увагу на раніші заяви Лефівера і каже, що він є взагалі проти політики оборони прав людини. Лефівер вже раніше заявив, що уряд З'єднаних Стейтів Америки не має права мішатися до внутрішніх справ інших суверенних держав. Д-р Куляс також каже, що Лефівер категорично виступав проти законопроєкту Комісії способів і засобів, яка вимагала вільної еміграції з Совєтського Союзу жидів й інших і супротивлялася наданню для СССР статусу упривілейованої держави в торговельних справах.

Захід зміцнює оборону Середнього Сходу

Вашінгтон. — Після рішення Вашінгтону продати додатково Савдійській Арабії устаткування, яке уможливить їй перебудувати закуплені в ЗСА літаки типу Ф-15 для далекодистансових бомбових летів, висловлено згоду на продаж Ізраїлеві дальших 15 літаків того самого типу. Літаки будуть продані за зниженою ціну, щоб таким чином не обтяжувати і так надмірно обтяженого оборонними видатками бюджету Ізраїля. Одночасно з тим в державах Західньої Европи йде підготова для заангажування їхніх сил в обороні Середнього Сходу.

В обличчі зростаючої загрози Совєтського Союзу в обширі Середнього Сходу виникла конечність збільшити оборонні сили Заходу в тому самому районі. Дотепер дві держави, а саме Ізраїль і Єгипет, відігралі головну ролю в оборонній системі Заходу. Одначе совєтський напад на Афганістан, дальший внутрішній розклад Ірану, іраксько-іранський конфлікт, а в першу чергу уміщення совєтських баз в Південному Ємені та Етіопії створили безпосередню загрозу Савдійській Арабії, головному доставці нафтової ропи для індустріяльного Заходу. Збройні сили ЗСА сконцентровані на Індійському океані та в поблизу Перської затоки творять першу лінію оборони, яку треба зміцнити в глибину. Відповідно на цю потребу є притягнення сил Західньої Европи й Японії.

Чотири найбільш впливові дослідні інститути, які займаються проблемами глобальної стратегії — Рада міжнародних відносин в Ню Йорку, Королівський інститут міжнародних справ в Лондоні, такий самий французький Інститут та Інститут зовнішньої політики Західньої Німеччини — висловили опінію, що в обличчі „безпрецедентної кризи", створеної Москвою в Афганістані, в Польщі та концентрації її сил в сумежних районах, постала зовсім нова ситуація, яка вимагає нових взаємовідносин західніх союзників та більш вирівняної їхньої співучасти в оборонній системі. А це значить, як одноз́гідно пропонують усі чотири інститутції, „активну європейську військову співучасть на морю і на суші в країнах Середнього Сходу". Недавнє рішення мілітарних чинників НАТО також наголосило ту проблему в тому самому дусі.

КАНЯ ВИСТУПАВ НА З'ЇЗДІ КПСС

Москва. — Перший секретар Польської об'єднаної робітничої (комуністичної) партії Станіслав Каня виступав 24-го лютого ц.р. на з'їзді Комуністичної партії Совєтського Союзу з широким привітанням, у якому він запевняв совєтських лідерів і 5,000 делегатів з'їзду, що Комуністична партія і уряд в Польщі мають силу самі розв'язати внутрішню кризу, яка, на його думку, наступила у зв'язку з економічними труднощами в країні.

Використовуючи форум 26-го з'їзду КПСС, Каня рівночасно дякував кремлівським лідерам, що вони були терпеливі і давали польському народові „дружню допомогу" тоді, як польський народ найбільше її потребував. Немов відповідаючи на заввагу Леоніда Брежнєва, який у своїй довгій понад три годинній промові відмічував, що соціялістична система в Польщі загрожена, Каня заявив, що партія і уряд докладуть усіх старань, щоб „зломити хребет контрреволюційним силам" у Польщі, які „намагаються сіяти анархію" і що Польща залишиться соціялістичною країною, приязною до Совєтського Союзу і тісно зв'язаною з іншими соціялістичними країнами. Після цієї заяви Кані залу вибухнула оплесками.

У своїй промові Каня тільки один раз згадав про існування незалежної професпілки „Солідарносць" і то тільки тоді, коли він хотів запевнити делегатів і численних представників комуністичних партій із сателітних держав і закордону, що „імперіялістичні сили намагаються перебрати контролю над робітничою професпілкою" до чого, мовляв, не допустить польський нарід і його уряд. Немов бажаючи запевнити присутніх про силу польського керівництва, яке, на його думку, дуже багато навчилося з останніх подій, Каня ще й ще раз запевняв зібраних, що Компартія і уряд поробили вже відповідні заходи, щоб справедливо розв'язати робітничі питання і рівночасно покінчити з антидержавною діяльністю „контрреволюційних груп".

Політичні спостерігачі і дипломати в Москві думають, що кремлівські лідери радо погодились на довше привітання Кані знаючи наперед, що він говоритиме в тоні „братерства" усіх соціялістичних країн.

Переводять слідства в справі нелегального продажу

Сан Франсіско, Каліфорнія. — Федеральні судові органи з ініціятиви прокуратури розпочали слідство в справі продажу Совєтському Союзові та іншим ворожим до ЗСА державам мілітарного приладдя, спеціяльних електронічних виробів та взагалі високоякісних технічних приладів, що їх продукують американські фабрики в Каліфорнії.

Державні чинники ствердили, що Вернер Брухгавзен, громадянин Західньої Німеччини, та Анатолій Малюта, уродженець СССР, а тепер громадянин ЗСА, створили 11 торговельних і інших компаній на терені Каліфорнії, при помочі яких вони переводили свої операції. Більшість товарів, призначених для СССР і для совєтських сателітів, вони спершу висилали до Західньої Німеччини, а вже звідси вони самі або їхні німецькі спільники висилали їх поза залізну заслону. Тільки одна така їхня фірма, а саме Корпорація континентальної технології, вислала таким способом протягом короткого часу понад 25 мільйонів вартости таких виробів. Митна централя в Каліфорнії та інші охоронні чинники заявили, що діяльність обидвох названих осіб є тільки малою частиною такої діяльности. Багато інших людей і фірм займаються таким продажем, деякі з них спеціяльно створено для того.

Поліція вказує на факт, що такі компанії постають так масово, що тільки з трудом можна слідкувати за їхньою діяльністю.

Попит на того роду вироби створив також нелегальний ринок, на якому продають крадене добро. Цілий ряд електронічних виробів є мініятюрного розміру й це уможливлює масові крадежі працівниками. Керівник відділу безпеки у великій Інтель корпорації ствердив, що продовж 1979 року в фабриках тієї компанії в Каліфорнії вкрадено понад 10,000 важливих електронічних складових частин, які масово скуповує Совєтський Союз.

Митний уряд в Лос Анджелес відмовився дати докладніші інформації про цілу справу і ведене слідство, а тільки його речник поінформував, що таких слідств є більше та, що вони відбуваються також і в інших стейтах.

В Америці

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ на голосному і довгому, бо аж 64-денному процесі Джин Гарріс, яку обвинувачували у вбивстві д-ра Германа Тарновера, визнало її винною. Визначення кари від 15 років до можливого досмертного ув'язнення відбудеться 20-го березня в окружному суді повіту Вестчестер, Н. Й. Згідно зі зарядженням судді поліція перебрала опіку над підсудною і перевезла її до в'язниці у місті Валгалла.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГУБЕРНАТОРІВ в принципі підтримала економічні пропозиції президента Роналда Регена, запропоновані ним на спільному засіданні Конгресу 18-го лютого, але із застереженням, що федеральний Уряд залишить для стейтових урядів час для призадуми і перестановки певних плянів і, що допомога для пенсіонерів і бідного прошарку населення буде збережена, а податкові обтяження не будуть перекинені на стейти і повіти. За пропозицією Президента голосували 36 губернаторів, проти два. Губернатори заявили, що вони спільно працюватимуть з новою Адміністрацією і Конгресом для „привернення федералізму".

БЮРО ПЕРЕПИСУ ВСТАНОВИЛО на підставі спеціяльних дослідів, що американські громадяни, не зважаючи на дорожнечу бензини, переключаються з публічної транспортації на власні засоби, тобто автомобілі і тягарові авта. Досліди переведені у 20-ох великих містах виказали, що, наприклад, 10,3 відсотка громадян користувалися публічною транспортацією в 1970 році, а сім років пізніше цією транспортацією користувались тільки 7,3 відсотки. Найбільше зменшення зареєстровано в Нюарку, Н. Дж., бо в цьому місті спад зареєстровано з 20,3 до 12,5 відсотків. Решта робітників користується автомобілями. З них аж72 відсотки їздять самі, тобто одна людина в автомобілі, решта організують спільні переїзди.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАСТЕРЕЖЕННЯ демократів і критику закордонної преси, Сенат голосами 71 до 24 затвердив таки Вілліямом П. Кларка на становище заступника державного секретаря. Як відомо, закордонні газети, включно із совєтськими, заявили, що Кларк не має достатніх кваліфікацій на це становище. За те його підтримував сам президент Роналд Реген і його найближчі співробітники.

ГУБЕРНАТОР ГЮ КЕРІ заявив на пресовій конференції в Олбані, що він на жаль не може погодитися з економічною програмою президента Роналда Регена, бо вона дуже обмежує фінансову допомогу для північносхідних стейтів, в тому числі для стейту Ню Йорку. Вже тільки в цьому бюджетовому фінансовому році стейт втратить понад 700 мільйонів долярів, якщо плян Президента буде затверджений обидвома палатами Конгресу. Тим часом, заявив Кері, потреби не зменшилися, а радше навпаки, безробіття зростає, а також збільшуються витрати бідних на медичну обслугу.

ЕКОНОМІЧНІ ЗНАВЦІ ТВЕРДЯТЬ, що знесення президентом Роналдом Регеном контролі на нафтові продукти, головно бензину і оливу для огрівання будинків, обов'язково приведе до банкрутства багатьох малих підприємств, які не витримають конкуренції більших компаній. Урядові чинники надіялися, що знесення контролі пожвавить видобування нафти, а тим самим збільшить продукцію цього сирівця, який в майбутньому повинен впасти на ціні. Економісти натомість думають протилежно. Вони кажуть, що знесення контролі повторить ранішу практику нажиння великих компаній, а менші тогрівці будуть змушені, щоб існувати, піднести ціни на бензину.

У світі

ТУРЕЦЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ РЕЖИМ, який за головну ціль поставив собі зліквідувати тероризм, що щорічно коштував країні тисячі людських жертв, руйнував соціяльні умови й зовсім підривав національну господарку, був змушений звернути свою увагу також і в іншому напрямі. В Туреччині завжди були праві ісламські групи і їхні організації типу Мусульманського братерства, але ніколи вони не були такі сильні, як стали тепер. Почуваючи свої сили, праві ісламські елементи почали заходитися коло реалізації своєї мрії захопити державну владу в Туреччині й створити в ній режим типу аятолли Хомейні. Під тиском зростаючої небезпеки уряд наказав арештувати керівництво того середовища на чолі з Некметтином Ербаканом та 17-ти членами турецького парляменту. Крім злочину підготови державного перевороту їм держава прокуратура закинула зломання конституції. Конституція модерної Туреччини, основи якої подав Кемаль Ататурк, творець турецької республіки, забороняє категорично сполучувати релігійні справи з політичними.

В ЕМІРАТІ КУВЕЙТ подано до публічного відома вислід виборів. До виборів було зареєстрованих 43,000 чоловіків на півтора мільйона населення. Жінкам голосувати не вільно. Так само від голосування виключені деякі інші елементи суспільства. З тих 43,000 майже 90 відсотків голосувало й вони подавляючою більшістю підтримали теперішній консервативний режим. Опозиція, очолена Ахмедом аль-Катібом, яка перед розв'язанням парляменту 1976 року мала більшість, тепер рішуче програла. Опозиція складалася з ісламських крайніх елементів, що з них деякі мали зв'язок з Іраном аятолли Хомейні, з лібералних кіл та зі скрайніх націоналістів арабського типу.

Уряд Ізраїля вніс до парляменту проєкт нового закону, який має суворими засобами припинити публікацію різних матеріялів, які можуть нанести шкоду державі, або суспільству. Під егідом свободи слова й друку ізраїльські чинники намагалися наслідувати американців. Але в короткому часі така політика почала давати свої плоди. Різні автори, як це так часто буває в ЗСА, публікували дані про державні таємниці, оборону країни, про провідних державних діячів. Таким чином друк і засоби масової інформації стали знаменитим полем для збирання інформацій ворожими чинниками. Так само не було стриму в публікуванні матеріялів про приватне життя видних одиниць, як це має місце в ЗСА. Новий закон, який уже схвалено у першому читанні, стане добрим засобом у боротьбі з цим.

ПЕРЕД НАЙВИЩИМ СУДОМ у Західньому Берліні відбулася розправа в справі звільнення Рудольфа Гесса, заступника Адольфа Гітлера. Позов до суду вніс адвокат Гесса д-р Альфред Зайдль. У цьому позові він вимагав від Західньонімецького уряду звільнення Гесса, мотивуючи віком, Гесс має 87 років, важким станом здоров'я та чисто гуманітарними причинами. Гесс сидить одиноким у славній тюрмі Шпандав, чиє утримання річно коштує 800,000 долярів. Гесса по черзі сторожать формації чотирьох переможців: ЗСА, Англії, Франції, СССР. Перші три вже давно хотіли звільнити Гесса, алє СССР ставить вето. Суд рішив, що західньонімецький уряд не має обов'язку без згоди інших звільнити в'язня.

В ЖЕНЕВІ в Комісії Людських прав ОН знову відбулося ще одне пропагандивне голосування „проти тоталітарних і інших ідеологій та практик". Дальше в тексті резолюції обмежено ті ідеології тільки до „нацистів, фашистів і неофашистів". Американський делегат поставив вимогу назвати всі тоталітарні режими, а коли цього не зроблено, він стримався від голосування. Оце вперше американський делегат поставив рішуче свою вимогу й не дався вмотати в засудження одних тоталітаристів і виключення від засуду других — совєтських і комуністичних.

У Гемпстеді засновано Відділ „Зарева"

Гемпстед, Н. Й. (Б. Г.). — У неділю, 8-го лютого ц. р., у пообідніх годинах тут, у приміщенні української католицької парохії, відбулися установчі загальні збори Українського Академічного Товариства „Зарево". Збори відкрив і ними проводив Мирослав Кий, голова Крайового проводу „Зарева" на Америку.

Присутні схвалили й прийняли програму праці „Зарева", що зосереджуватиметься на трьох основних ділянках:

- Студіювати процеси, що проходять в Україні, й у міру своїх спроможностей допомагати тим на рідних землях, хто стоїть у першій лінії боротьби за пошанування людських прав, за культурну самобутність української нації та за політичну самостійність України;
- Інформувати американську спільноту всіма доступними засобами про боротьбу українського народу за волю й незалежність;
- В міру спроможностей брати активну участь в американському політичному житті й, використовуючи ті можливості, що дає американське політичне життя, допомагати українському народові.

При кінці зборів відбулася дискусія над питанням, як конкретно здійснювати в найближчому майбутньому намічену програму праці. Присутній на зборах Юрій Солтис поділився з членами „Зарева" своїм досвідом в передвиборчих акціях сенатора Алфонза Д'Амато та члена Палати Репрезентантів МекГрата.

На біжучий рік відділ „Зарева" в Гемпстеді, Ню Йорк, очолили: Олесь Калиновський — голова, Марко Лисняк — секретар і Богдан Копистянський — голова Контрольної комісії.

Арабські терористи виконали атентат

Рим Італія. — Тут на летовищі Фйомічіно п'ять арабів — чотири з альжирськими пашпортами, а один з лівійським — розпочали стрілянину в ждальні летовища. Жертвою їхньої стрілянини впав лівієць Ольбі Фарзат, якого відвезено до шпиталю в критичному стані. Замаховців арештовано.

Слідство, яке переводить місцева поліція, виявило, що напасники мали вбити лікаря-лівійця, якого Каддафі вважає своїм ворогом. Одначе лікаря того не було навіть на списку пасажирів, отже терористи поранили інших арабів. Лікар, якого мали вбити, мав бути на літаку з Альжиру до Кувейту.

Італійська поліція вказала на великі трудноші в контролі арабських пасажирів. Значна частина з них подорожує на фальшивих, або чужих пашпортах, пашпортові уряди їхніх країн видають документи безконтрольно й не мають відповідної евіденції так, що буває що одна й та сама особа дістає з того пашпортового уряду два чи більше пашпортів з різними даними. До того долучується ще й той факт, що поліційні чинники арабських країн самі часто замішані в терористичні дії, отже чужі поліційні органи, а навіть міжнародна поліційна централя, не можуть мати від них фахової співпраці й допомоги.

Італійська преса звертає увагу, що всякі дипломатичні демарші й протести до держав, звідки походять терористи, не дають ніяких наслідків. Здебільшого уряди арабських країн взагалі не відповідають на них.

КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ І УВАН У ВАШІНГТОНІ

Вашінгтон. — Осередок Наукового Товариства ім. Шевченка і вашінгтонська група Української Вільної Академії Наук влаштовують тут в суботу, 7-го березня ц. р., о год. 6-ій вечора в залі Православного Дому при 16 і Блеґден вулицях, — Конференцію для відзначення 120-ої річниці смерти великого сина України і генія Тараса Шевченка. У програмі: проф. Петро Одарченко — „Тарас Шевченко і Степен Васильченко" і д-р Петро Оришкевич та д-р Лариса Фонтана-Янів — „На Тарасовій горі" — доповіді і висвітлювання прозірок. Вступ за добровільними датками.

Президент обнижує бюджет ще на 3-6 більйонів

Вашінгтон. — У заяві 18-го лютого президент Роналд Реген заповів обниження бюджету на 1982 рік в сумі 41,4 більйона. Після виявлення деяких неточностей президент Роналд Реген зарядив дальшу обнижку, щоб утримати бюджет у визначених рамах.

Обниження бюджетових видатків на дальші чотири більйони мусить бути розложене на цілий ряд позицій і груп. Дотепер не подано, котрі з них будуть найбільше заторкнені. Одначе треба припускати, що ними будуть в першу чергу витрати на різні соціяльні програми, на Медікейд тощо, бо саме там виявлено заквестіоновані цифри.

З початком цього тижня Комісія способів і засобів Конгресу розпочала дебату над бюджетом. Дебата ця стала центральною справою Конгресу з уваги на великі зміни, що їх запропонував Президент в новому бюджеті. Бюджет цей побудований на зовсім нових заложеннях і тому в колах економістів найпопулярнішим є питання: чи цей бюджет буде працювати? Наскільки прийняті заложення виявляються дійсними й оперативними?

Новий бюджет передбачує в біжучому році тільки дуже малі зміни. Піднесення національного валового продукту на 1,1 відсотка, обниження інфляції до 11,1 відсотка та мале піднесення числа безробітних з 7,4 відсотка до 7,8 відсотка. Цей перший рік буде пробою, наскільки новий господарський плян президента Регена реальний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Марксистський хаос в Ель Сальвадорі

Недавно відкликано американського амбасадора Роберта Вайта з його посту в Ель Сальвадорі під претекстом, що він, мовляв, зробив певні публічні заяви, які були незгідні з американською політикою у тій країні.

На ділі, хаос і безладдя в Ель Сальвадорі почалися ще заки Р. Вайт зайняв пост амбасадора. Аграрні реформи, удержавлення банків і закордонної торгівлі вийшли з почину хунти, яка є при владі, що очевидно знайшло піддержку американської амбасади. Плян, що передбачував удержавлення найкращої приватної земельної власности, вироблено під наглядом і при співпраці американських аґрарних спеціялістів.

Ті особи, які дістають землю, мають сплатити належність за отриману землю до 30 років, але зразу вони користуються нею як власники. Дотеперішні власники отримують відшкодування відповідно до їхніх податкових звітів за останні роки.

Амбасадор Вайт дуже скоро став „ворогом" в очах великих землевласників, які уважали Вайта та американський Уряд відповідальними за конфіскату їхніх дібр. Ліві угрупування також виступили проти Вайта, тому що він як речник Америки, був у їхніх очах, відповідальним за нові реформи, претенсії до яких мали скрайні марксисти. Вони ще більше його зненавиділи, коли він повідомив Вашінґтон, що марксисти з Нікараґуа доставляють зброю для сальвадорських лівих повстанців, що евентуально спонукало американський Уряд мілітарно допомогти хунті. Не зважаючи на це, амбасадорові Вайтові причеплено ярлик „симпатика лівих" та таких оборонців, як: Белла Абцуґ, Джейн Фонда, Вілліям Словн Коффін та інші.

Назагал, марксисти, хоча отримують фінансову, політично-ідеологічну і мілітарну допомогу від Куби та, посередньо, від Москви, не мають твердого ґрунту під ногами.

І з точки зору закордонного світу, Ель Сальвадор став, мабуть, чи не найбільш „дикою" країною у Центральній Америці. Бож саме в цій країні минулого року терористи замордували католицького архиєпископа при Богослуженні в катедрі; там же терористи вбили чотири американські законниці, а цього ж року вбили трьох американських аґрарних дорадників.

Від часу усунення президента Карльоса Гумберта Ромео в жовтні 1979 року, майже 12,000 чоловіків і жінок загинули в братовбивчій боротьбі в Ель Сальвадорі.

Комуністична пропаґанда, як звичайно, приписує ці політичні вбивства або американським „аґентам" або урядовій поліції, чи війську хунти, хоча всім ясно, що ані Америка, ані теж уряд президента Хозе Наполеона Дуарте не міг нічого зискати, вбиваючи американських громадян.

Річ ясна, що марксисти підсичують політичний терор, щоб тримати країну під терором та переконати світ, що спасення країни є тільки в руках „народної революції", цебто комуністів, які не мають масової підтримки серед зубожілого населення Ель Сальвадору.

Василь Федорончук

РУКА МОСКВИ В МІЖНАРОДНОМУ ТЕРОРИЗМІ

(II)

Немає, однак, сумніву, що найактивніші елементи турецького тероризму належали до „лівиці". Термін загальний, який включав у дійсності безліч різних організацій, що часто вели боротьбу між собою: від совєтофільської комуністичної партії до маленьких маоїстських груп і до революціонерів палестинського й ґеваристського зразка. Саме між цими останніми можна знайти аналогії з „Червоними Бригадами" або іншими італійськими терористичними рухами.

Що значну частину турецького тероризму інспірує Москва — це річ, що її вважають певною в Туреччині й на Заході взагалі, хоч ніхто неспроможний довести це документальними даними. Невипадково терористичний феномен закоренився в другій половині 1970-их років, коли на чолі турецького уряду стоял соціял-демократ Ечевіт, прихильник політики приязні з Москвою та ініціятор амнестії, силою якої звільнено з в'язниць десятки засуджених за тероризм осіб. Москва надає допомогу різним лівим групам, совєтофільським і ні, а також етнічним меншостям. Це, з другого боку, потверджує, що плян Кремля не має ідеологічної основи, а визначив собі головним чином мету дестабілізувати країну.

СССР дав політичний притулок деяким терористам: радіо турецької комуністичної партії діяло і все ще діє в Східній Німеччині. Крім того, дає гроші, зброю і політичну підтримку. Щодо зброї, то доведено, що вона приходила з СССР і Чехо-Словаччини. Також техніка творення так зв. звільнених зон — найважливіша з них діяла у містечку Фатса над Чорним морем — була імпортована з СССР і нагадувала ленінську техніку совєтів.

Геополітичні умови, економічні й соціяльні обставини — фактичні аналогії: все це наближує італійський і турецький досвіди, всупереч очевидним відмінностям. В обох ситуаціях є пряма або непряма відповідальність СССР, хоч вона сама не може вияснити терористичного феномену навіть в його „лівому" аспекті. Після військового державного перевороту тероризм у Туреччині практично переможено: хто не був ув'язнений, втік закордон. Але що станеться, коли військовики, як це вони завжди твердили, віддадуть владу цивільним? Диктатура не є дійсною відповіддю на тероризм, особливо, коли він знаходить підтримку і підбадьорення за кордоном.

Об'єктивна збіжність Москви

„Обережно з Каддафі!" — це пересторога, що її протягом кількох днів повторили італійським правителям дві видатні особистості, як Жіскар д'Естен і Садат. Французький президент, під час своєї візити в Римі (23-25 січня ц.р.) попередив італійський уряд про небезпеки, які випливають із лівійського експансіонізму. „Анексія Чаду, — сказав він, — є першим кроком у напрямі дестабілізації усієї зони Сагель, виконана з підтримкою і співучастю СССР. Завданням Західньої Европи є допомогти країнам тієї зони спинити цей наступ".

Єгипетський президент обвинуватив Каддафі в прямій підривній акції, коли, на закінчення своєї розмови з італійським міністром закордонних справ Емільйо Коломбо у Каїрі 26-го січня заявив, що лівійський лідер дестабілізує Італію: „Є дві тисячі кілометрів лівійського узбережжя на південь від вашої країни. Риск існує для вас і для нас".

Жіскар д'Естен і Садат належать до широкого гурту тих державних діячів, які бачать у лівійському режимі могутній фактор дестабілізації в середземноморському районі й важливий пішак совєтської стратегії. „Аґент совєтського проникання в Африці" — це ще найприхильніше визначення ролі Каддафі, поширене в Каїрі та в інших африканських столицях, де вказується на Тріполі як на столицю міжнародного тероризму.

Клер Стерлінг, колишній кореспондент з Риму газети „Вашінгтон Пост", в книжці під назвою „The terror network" (мережа терору), яка незабаром появиться друком, доводить, що існує „клюб субверсії", керований Москвою і до якого належать такі країни, як Лівія, Південний Ємен і Чехо-Словаччина. Совєтський Союз не діє майже ніколи безпосередньо, а використовує цих союзників і друзів. Розслід американської журналістики виявляє не тільки зв'язки між різнонаціональними терористичними групами, а й епізоди, як надання з боку Чехо-Словаччини фінансування у сумі 400 тисяч долярів органові німецької ультралівиці „Конкрет" Ульріке Майнгоф і Клявса Райнера Ролль. У Празі перебували різні італійські терористи, між якими відомий видавець Джіянджіякомо Фельтрінеллі; в школі для тероризму поблизу Карлови Вари проходили вишкіл активісти італійських „Червоних бригад".

За даними альжирських урядових джерел, у трьох воєнізованих таборах лівійської пустелі вишколюються терористи італійські, баскські й західньонімецькі. Британські розвідувальні органи мають докази про фінансову підтримку

(Закінчення на стор. 5)

Ярослав Курдидик

ЧОТИРИ „ПОЛІТИЧНІ ГЕНЕРАЛИ" ЗСА

Після перечитання спогадів-мемуарів трьох визначних американських полководців, а водночас і вельми талановитих державних мужів, генералів: Двайта Айзенгавера, Догласа МекАртура і Джорджа Маршалла, мимохіть насовується думка: — „А якого то державного маштабу", буде теперішній державний секретар, теж четвертий уже під ряд, — генерал Александер Гейґ?..

Генерал Д. Айзенгавер перейшов до історії із заслуженим ім'ям: — „Президент із здоровим розсудком, а водночас, як „політичний стратег", тобто, що своєю далекозорістю він вмів передбачати „неможливі можливості" і знав, як їм заздалегідь запобігти і зараджувати.

Стратегічне плянування

Генерал Д. МекАртур відзначився своїм стратегічним плянуванням, що й у висліді закінчилося повною перемогою над Японією. Після ж її капітуляції, він своїм хистом дуже талановитого політика зумів перехилити Японію у бік ЗСА, а з колишнього найзавзятішого ворога, перемінити цю країну в одного із найбільш льояльних союзників. У висліді Японія увійшла до теперішнього „Далекосхіднього Тріюмвірату" — ЗСА, Китай, Японія — країни, які своєю політичною та стратегічною настановою створюють гарантію, що в тому обширі світу, Москва не зможе просувати свої хижацькі комуно-імперські загарбування.

Генерала Маршалла знає і пам'ятає увесь світ із його, т. зв. „Пляну Маршалла", яким він допоміг дослівно всім країнам, зруйнованих Другої світовою війною, а зокрема тим, що були в західній сфері впливів, відбудувати свою економіку. Із цієї дії „Пляну Маршалла" згодом створився устабілізований та сильний бльок своєрідної „західньої коаліції", якій пощастило побудувати непорушну барикаду, що розмежуватиме два ідеологічно протилежні світи, тобто диктаторсько-комуністичний від вільного світу з усіми благами його свободи...

І ось після того, як до влади прийшов новий Уряд що в ньому було найменовано ген. А. Гейґа державним секретарем, він зразу таки, при першому виступі, а згодом і при чергових нагодах, виявив неабияку обізнаність у теперішньому міжнародному та політичному укладі сил і дуже слушно назвав минулих десять років, „декадою кризи", що проявлялася головним чином у політичному авантюризмі і тероризмі деяких народів. Він сказав, що всій цій своєрідній „вакханалії", ЗСА мусять рішучо, а коли заіснує неодмінна конечність, то навіть збройно, протиставитися. Генерал Гейґ теж між іншим заявив, що, мовляв, існують у світі речі важливіші ніж мир, за які ми, американці, мусимо бути готовими боротися.

А тепер, постараймося дати змогу, ген. Гейґові сконфронтуватися з дійсністю того, що слід негайно „перебудувати і змінити" так, щоб Америка була насправді, готова для виконання будь-якого завдання. І тут у цьому випадку дуже вдало „рапортує Гейґові, другий генерал" Едвард Меєр, шеф штабу Армії.

Вояцька відповідь

Принципова справа, — каже ген. Меєр — це наша спадщина з в'єтнамського досвіду і нам слід знайти для неї належну відповідь. Вояцьку відповідь. Без зайвого красномовства і безплідних дискусій, нам треба відповісти на найважливіше питання: — „Як нам уникнути Третю світову війну?.." Ми можемо забезпечитися проти неї нашим негайним розбудуванням і підсиленням повного колективного забезпечення, а якщо ні — то, як інакше?..

В'єтнам не лише основно змінив поняття, як Америка повинна і буде воювати у майбутніх війнах, — продовжує генерал Меєр, — але що важливіше, хто буде нами керувати і воювати у цих майбутніх війнах? Або уточнюючи, які нові прийоми слід буде застосовувати у цих евентуальних війнах?

Ми замінили конскрипцію, професійною армією, в складі якої самі добровільці. Ця заміна, що у випадку важливішого конфлікту, може нам спричинити такі комплікації, яких ніхто зі стратегів не в силі передбачити. ЗСА намагаються вдержати найбільшу армію добровільців в цілій їхній історії, але і з різним успіхом.

Набір добровільців не завжди дописує. Досвідчений технічний персонал зараз таки після відбуття обов'язкового чотирирічного речинця здебільшого покидає службу. Він переходить до цивільного сектора, в якому пропонують вищу платню, знаючи з досвіду, що при війську, його напевно вишколили технічно як слід.

І це приходить так швидко, що часто з того приводу наша мілітарна гото-

(Продовження на ст. 5)

Мирослав Німців

ЦЕРКВИ — ПАМ'ЯТНИКИ ТИСЯЧОЛІТТЯ

II

Тому я невимовно радий, що мені дозволено придержатись української архітектурної традиції у проєкті нашої церкви в Люрді, Франція. Несподівано навіть для наших священиків, французький уряд апробував мій проєкт церкви основаної на пляні хреста, з якого середня частина найбільша та найвища, а цілий корпус завершений п'ятьма копулами, річ ясна середньою найбільшою та найвищою. Цей оригінальний проєкт, який так рішучо відрізняється від всього, що побудовано в чудотворному Люрді, де щорічно прибувають тисячі паломників, голосно свідчитиме про українську присутність. Цей правдивий пам'ятник 1000-ліття хрищення України, задуманий невсипущим о. Василем Приймою, парохом південної Франції. Він зорганізував світову збіркову акцію, на яку відізвалися тисячі ентузіястичних жертводавців із всіх українських поселень. Будова церкви добігає до кінця, та якщо о. Прийма ще дозбирає кінцеві фонди, посвячення зможе відбутися в липні цього року. Кошт побудови цієї церкви добігає одного мільйона долярів.

А тепер про заплановану будову української католицької церкви в Єрусалимі, ініціятором якої є о. Казимир Рошко, український священик, (про якого згадувано в „Свободі", 19-го листопада та 26-го грудня 1980 та в „Новій Зорі", 28-го грудня 1980), який у Назареті веде українську католицьку місію ім. Христа Юнака. Ця станиця є частиною екуменічного осередку св. Атаназія у Чікаго, який завершує Місійний Апостолят св. Андрія під керівництвом о. шамбеляна Ярослава Свищука, працю якого започаткував та створив св. п. Владика Ярослав Ґабро.

Завдяки цьому, що Апостольська Делеґатура в Єрусалимі згідна відступити частину своєї площі (на Оливній Горі) для побудови української католицької церкви — справа є на добрій дорозі. Вміжчасі о. Рошко був на авдієнції у Папи Івана Павла II та у кардинала Рубіна, префекта для конгреґації Східніх Церков, який приобіцяв о. Рошкові зайнятись цією справою. Тепер, отже, слово за всіма українцями, які допоможуть в цьому ділі побудови церкви в Єрусалимі, що причиниться до відзначення 1000-річчя Хрищення України.

Про проєкт цієї церкви поміщено мою статтю в газеті „Гомін України" (Торонто, 15-го лютого 1964 року), що появилася під заголовком „Про стилі наших церков".

Проєкт цей централльно заложений із семи копулами упрощеної форми у традиційному силюеті. Архітектоніка церкви складається із поступово нагромаджених архітектурних мас (неначе скульптурний твір), з яких долішня має чотири копули на чотирьох рогах, а верхній архітектурний корпус складається із трьох об'ємів, з яких середній є найвищий та найбільший, а два бічні — нижчі, неначе рамена трійкової основної композиції, завершеної трьома копулами. В архітектурних деталях проєкт має упрощені, оригінальні форми, які виводяться із українських традиційних архітектурних форм, де гра світла та тіней, простих та круглих ліній є у постійному контрасті. Копули є у восьмикутному пляні. Це все дає цікавий ансамбль самобутнього характеру української архітектури. Внутрі очевидно буде функціональний плян із іконостасом, крилосами, і т.д., хором навпроти святилища.

Задержання основної традиційної функції та традиційної архітектурної композиції українських церков стали невідкличною вимогою мого проєкту і з Божою допомогою будуть гідним пам'ятником цих вікопомних роковин. Бож неможливо відзначувати 1000-річчя хрищення України, яке вже само є свідченням нашої традиції, без заховання цієї традиції в архітектурі.

Але, як я уже не раз про це писав, заховання традиції в архітектурі українських церков не є та не повинно бути запереченням належно плянованої та зреалізованої модернізації архітектури. Ця модернізація може полягати лиш на уживанні нових модерних матеріялів, технічних удосконалень, конструкційних метод, нового огрівання та охолодження. Але архітектурна композиція традиційного функціонального пляну церкви, композиція архітектурних об'ємів мусить заховати традицію.

Цим самим треба допомогти о. Рошкові зібрати потрібні фонди на будову церкви в Єрусалимі, пересилаючи пожертви до: Rev. Casimir Roszko, Ecum. Chist Child Center, 27/403 Nazaret, Israel; або до: St. Athanasius Ecumenical Center, 2208 West Chikago Ave., Chicago, Illinois, 60622.

КОМАНДНИЙ СКЛАД збройних сил Ель Сальвадору висловив однозгідну опінію, що ті збройні сили повністю спосібні перемогти червоних партизан. Міністер оборони Хозе Ґюллєрмо Ґарсія, командир збройних сил, полковник Джайм Ґутієррес і командир Національної ґвардії Евгеніо Касанова, покликалися, як на доказ, на останню генеральну офензиву партизан у січні цього року. Не зважаючи на масивну допомогу Москви і її сателітів та на виготовлення докладних плянів наступу при помочі чужих спеціялістів, включно з Кастром, урядові оборонні частини без особливого труду дали собі раду з партизанами. Партизанська загроза існує ще далі, бо урядові війська не змогли покищо зліквідувати всі вогнища й сховки партизан, але хребет їм зломано і вони без більшої допомоги зізовні не всилі перейти до нової офензиви, яку вони заповідають.

ШІСТДЕСЯТ МИЛЬ на південь від Атен, Греція, мав місце сильний землетрус, який потягнув за собою жертви у людях і великі матеріяльні втрати. Дотепер знайдено тільки четверо вбитих і багато ранених. Хоч епіцентер землетрусу був далеко від Атен, все таки і це місто він захопив. Безпосередніх жертв від землетрусу в Атенах не було й матеріяльні шкоди не великі. Державні чинники й міські управи видали заклики до населення, щоб зберегти спокій. Наслідком паніки населення почало тікати з міст, авта заблькували дороги, мали місце численні випадки на дорогах і для втримання порядку урядові чинники мусіли змобілізувати відповідні частини.

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Світ — догори ногами

Одного лютневого дня, коли поза комір плаща втискався дошкульний мороз, мене заманило велике виставове вікно, в якому сміялась весна, сипались з кошичка фіялки, й перші вістунчики літа — райдужні куценькі купальники.

Варто б глянути до крамниці, де вже гостює обнова, барвиста, свіжа й гомінка своїми крикливими кольорами.

Крамнична панночка зустріла мене при вході отою холодною півусмішкою, і лінивою позою красуні, якій і не в гадці жіночий, нецікавий клієнт.

Ота легковажність до покупця зродила в мені ряд гіркуватих рефлексій.

Колись вас розхапували в крамниці, підсували вам ввічливо крісло, помагали скинути плащ, а нині крісел немає, наче в якійсь пустелі.

— Чому немає крісел, — питаю крамничну лялю. Вона мовчить, всміхається гейби, не цікавиться клієнтом. Личко у неї, наче в якої лебідки. Вся — вся на листочках салати, на пісному відай молоці, анемії в неї не видно, бо рум'янчики прямо горять з коробки Елизабет Арден.

В крамниці — кричать контрасти. В кутку бовваніють плащі, оті вайлуваті опудала, їх вже ніхто не хоче і за півдаром. На жердці — дивовижні чоботи, добрі хіба на Аляску, на кілочках є сторчма шапки, отої шкіряної породи, що її називають „фейк".

Люди гребуться в отому віджилому крамі, підкидають товар, як розпечені жаром каштани, вередують, бо тут, на засяг руки, ясні весняні костюми, безліч квітистих блюзок, взуття - самі ремінці і закаблучок-горішок, купальники — ганчірки, гей би якісь, шкуринки, здається, вони для дітей, бо такі чомусь — то куценькі.

Плащів весняних у крамниці — ніже на лік. Скинеш кожух і влазь у військову шинелю. А де ж легенькі, в ясних кольорах плащі на квітень-травень. Нічого такого немає.

У відділі молодих — ріже вам вуха вереск, що називається — музика.

Забудьте, прошу, про покійного вже Мендельсона. Бубон (на однім тоні) виступує безупинно так, так, так, так, так, має бути тепер так.

А моя крамнична лебідка як стояла так і стоїть. Мені скортіло поскаржитися на оту „працівницю", що я і зробила.

Пані (з білою квіткою) усміхнулась дуже привітно й стала мені викладати.

— Ласкава леді! Життя не стоїть на місці, треба звикати до змін. Змін ув декораторстві вітрин, і в одязі, в системі продажі товару, змін і в обслузі.

Двадцятилітні — стають тепер менаджерами, а ми зо сивим волоссям двигаємо пачки, підносимо і приносимо, завиваємо, прибираємо, ми працюємо.

Бо світ — догори ногами, моя пані.

Треба звикати врешті, що все механічне тепер, все бездушне. Не нарікайте, прошу, на нашу теперішню обслугу, бо в неї немає душі, а серце накручене на ключик.

Оця молоденька панна, що вітає при вході клієнтів, — звичайний крамничний манекен.

Іван Струк

Україна на політичній мапі ОН

З приїздом до Америки в 1945 році я поцікавився, як американські видавництва представляють Україну в шкільних підручниках і на мапах. За вийнятком підручника „Нейборс ін Юрежія", усі підручники середніх шкіл трактують Україну як провінцію у південній Росії. На політичних мапах України зовсім немає. На фізичних мапах час від часу подають Україну, але без границь на півночі.

З початком мого приїзду я особисто звертав увагу видавництвам американських шкільних підручників на їхні недоліки в шкільних підручниках, і в цій справі в 1959 році скликав збори українських громадян. По короткій дискусії збори постановили заснувати Українську Інформаційну Службу (УІС), яка могла б зайнятися спростованням невірних вістей про Україну по шкільних підручниках, енциклопедіях і в молодечій пресі.

Закуплено дві машинки до писання в українській і англійській мовах і видруковано канцелярійний папір з англійським наголовком нашої організації. Тепер ми вже зверталися до американських видавництв „урядово", з проханням, щоб вони свої недотягнення виправляли.

Коли ми домагалися, щоби видавництва шкільних підручників подавали Україну на політичній мапі, вони оборонялися тим, що керуються офіціозом Державного департаменту — „Статус світових націй". По отриманні цього офіціозу, ми побачили, що Уряд ЗСА трактує Україну і Білорусь тільки як частини Совєтського Союзу.

Кілька літ тривало — заки Державний департамент на наше домагання написав в „Статусі світових націй", що Україна і Білорусь є членами ОН і республіками Совєтського Союзу. Тепер ми легше відітхнули, бо видавництва не повинні писати в шкільних підручниках, що Україна є „провінцією Росії", а з тим вони повинні подавати Україну на політичній мапі.

Але УІС не була вповні задоволена тим, що Державний департамент написав, що Україна і Білорусь є членами ОН і республіками Совєтського Союзу. Ми постановили теж звернутися до президента Картера і державного секретаря Сайруса Венса, щоби вони подавали Україну і Білорусь на території Совєтського Союзу, що його американський Уряд представляє як моноліт, бо ціла територія є означена одним жовтим кольором без жадних республік.

Коли Державний департамент довгий час зволікав з полагодженням нашої справи, тоді УІС звернулася з просьбою до Об'єднаних Націй, щоб вони прислали нам політичну мапу з означенням України і Білорусі, які є одні з перших, що підписали чартер ОН і першими членами ОН від 1945 року. З початком 1981 року ми отримали з ОН велику стінну політичну мапу в розмірі 30"x22" з липня 1980 року, на якій подані всі члени ОН враз з Україною і Білоруссю.

Ми думаємо, що тепер американські видавництва шкільних підручників, енциклопедій і картографічні компанії, як рівнож журнали і молодеча преса, не повинні відмовити нашим проханням — подавати Україну і Білорусь на політичних і фізичних мапах.

Учителі Українознавства, як і взагалі українська громада, маючи мапу під назвою „Описова мапа ОН" з липня 1980 року, повинні її використовувати для добра української молоді.

Зацікавленим мапою ОН 30"x22, під назвою „Descriptive Map of the UN" слід писати на адресу: United Nation Publications. Rm. A-315, New York, N.Y, 10017, залучуючи переказ на 2 доляри, що покриє рівночасно ціну мапи (1.75 дол.) і поштову оплату.

ВОЯЦЬКА ЗАБАВА

Ірвінгтон, Н. Дж. — Т-во колишніх вояків УПА і Об'єднаних колишніх вояків другої Дивізії УНА влаштовують тут в суботу, 28-го лютого ц. р., о год. 8-ій вечора в УНДомі при 140 Проспект авеню, товариську запусну забаву. Грає оркестра „Трембіта".

Роман Тенитило — прикладний союзовий піонер

Колдел, Па. (С. Г.).— У гірській місцевості Колдел, Па., що розташована в підгір'ї відомих гір Поконо, мешкає Роман Тенитило, який прибув до цієї місцевості з родиною ще 1923 року.

Роман Тенитило — це не звичайний „старий еміґрант"; це унікальна людина, і така, що про неї слід писати в газеті, тим більше, що він заслужений Союзовець вже десятки років. Членом УНСоюзу Роман Тенитило став 58 років тому, а 48 років є він секретарем 201-го Відділу Братства св. Михаїла в Колдел. УНСоюз має добрих 454 секретарів, але ніхто з них не має 90 років віку! Наш піонер — Р. Тенитило — народився 1891 року, і цього 1981-го року відзначає свої 90-річні уродини. Отже він є найстарший віком між всіма Союзовими секретарями.

Союзовий піонер Роман Тенитило, який ось-ось святкуватиме славне 90-річчя.

Роман Тенитило народився 21-го листопада 1891 року в селі Созан біля Старого Самбора в Галичині; батько був незаможним селянином, мав кілька морґів землі, а в родині було десятеро дітей. Роман був другим згори і, мавши 8 років життя, замість іти до школи пішов у найми пасти корови до багатого господаря. Про те, що треба вчитися читати і писати, довідався від „панича-студента", коли йому було 16 років. Цей молодий панич дав йому буквар польської мови, і Роман в скорому часі міг складати речення і дещо писати.

В 17 років віку Роман покинув службу в господаря і з старшими парубками й ґаздами виїхав до Німеччини на працю; побував він у Гамбурзі, Ганновері, Галє і Ляйпціґу. Там працював при копанні каналів, а при тому завзято вчився німецької мови і скоро вже міг читати і писати.

Коли Романові прийшов військовий вік, треба було іти до служби для Франца Йосифа, австрійського цісаря. Отже, маючи 21 рік життя, зголосився він у Перемишлі до військової влади і там його „асентерували" до піхотинського полку, а це тому, що був малого росту; там його і застала Перша світова війна і треба було іти воювати за цісаря.

На фронті в боях з росіянами в 1915 році Роман був поранений в голову і завезений до Праги в Чехо-Словаччині на лікування; відтак на дальше лікування він переїхав до Мадярщини. Тут видужав і повернувся до своєї військової частини, звідки мусів їхати на Італійський фронт над ріку Піяву. Там, по короткому часі, захворів на малярію і вернувся в рідне село. Тут його застав кінець Першої світової війни. Розказуючи про бої на Італійському фронті, каже Р. Тенитило, що це було „пекло на землі", бо, наприклад, з його сотні, в якій було 260 жовнірів і старшин, живими залишилося шість осіб !

Роман Тенитило, бравий австрійський вістун-капраль, під час Першої світової війни у 1916 році.

Як жовнір, Роман все був відважним, як звичайно українці, і не ховався за своїх товаришів; тому за відвагу одержав медалю заслуги та рангу вістуна-капраля. Цікавим є те, що наш піонер дбайливо зберігає всі свої військові і цивільні посвідки: „Урльопшайни", документи, метрики. Всім він дорожить, бо це є із його рідного „старого краю", як тоді називали Галичину, а тепер Україну, — це його слова. Каже він, що весь час почував себе українцем, і горе було тому, хто назвав його „поляком" або „австрійцем".

Перебуваючи на відпустці з військової служби, коли був ранений 1916 року, він на короткий час повернувся до рідного села і тут одружився. Після скінчення війни залишив дружину з двома дітьми в родинному селі, а сам виїхав до Німеччини на працю і працював знову при копанні каналів. Відтак Роман довідався, що в Америці — країні за „великою водою", можна скоро стати багачем, тому що доляри „можна знайти на кожному дереві". Не гаючи часу, наш земляк забрав дружину Марію, дітей Анну і Семена, покинув рідне село і переселився в 1921 році до „великого міста" Ню Йорку. На жаль, не знайшов тут долярів ні на деревах, ні на вулиці, а треба було за них тяжко працювати по 10 годин денно і більше в пекарні, заробляючи по 17 центів на годину.

Не злюбив Роман великого міста, і тому в 1923 році переїхав з родиною до Колдел, Па., — маленького міста, де вже було багато еміґрантів, які себе називали „руснаками". Тут наш піонер дістав працю на залізниці і „пейда" була краща: платили по 53 центи за годину праці.

У цій маленькій місцевості Роман Тенитило не знайшов жодної української установи поза Відділом Українського Народного Союзу, тому негайно став його членом, хоч на його превеликий жаль члени Відділу не називали себе українцями. Також не було у цій місцевості української церкви, а натомість були церкви карпато-руські, і такі люди, що себе звали „росіянами".

Нічого не змінилося там і по сьогоднішній день. У місцевості є три церкви, де Богослужби правляться „слов'янською мовою", а більшість вірних у них розмовляють (гваруть) українським діялектом. Цікаве і те, що є тут збудована чудова церква, на якій є напис — „Рашієн Ґрік-Кетолик Ортодокс Чирч". Біля церкви стоїть пам'ятник, збудований на шану поляглих членів парафії під час Другої світової війни; напис є російською мовою „В пам ять наших воинов, животь свой положивших за свободу". На вміщеній таблиці є прізвища 14-ти осіб, які загинули в часі війни, але коли приглянутись до тих прізвищ, то треба ствердити, що всі вони українці з Карпатської України або Лемківщини. Ось деякі з тих прізвищ: Володимир Данчак, Михайло Федорчак, Іван Федора, Микола Скірчак, Стефан Юрчак, Іван Катчак, Василь Шафран, Іван Каравулян і інші.

Але повернімося до Романа Тенитила. Він, почуваючи себе українцем, робив усі заходи, щоб мати тут щось своє, рідне, На жаль, він у цьому не мав успіху. Не здаючи позицій, у 1933 році він перебрав секретарство 201-го Відділу УНСоюзу і тут почав вести просвітянську працю, але все таки „руснаки' на кожному кроці йому перешкоджали.

На вступі подано, що Тенитило, їдучи до Америки, привіз зі собою двох дітей — Анну і Семена, а тут, в Америці, родина його побільшилася з народженням у Ню Йорку доні Юлії, а в Колдел — трьох синів: Стефана, Йосифа і Романа. Всі чотири сини Тенитила брали участь у Другій світовій війні на різних фронтах, обороняючи честь Америки. З великою сатисфакцією піонер Р. Тенитило показує фотографію своїх чотирьох „козаків", убраних у військові уніформи.

Також на вступі згадано, що Тенитило не є звичайним „старим еміґрантом", а унікальною людиною. На доказ того можна навести те, що сам він був неписьменний до 16-го року життя, відтак навчився читати і писати латинкою, себто польської і німецької мови. Українську абетку побачив щойно, перебуваючи в шпиталі у Празі. Тоді побачив різницю письма, а читати і добре писати по-українському навчився вже в Америці з шкільних букварів.

Сам самоук, Р. Тенитило, хоч не був ні одного дня в українській школі, зумів навчити шестеро своїх дітей і дружину читати і писати рідною мовою. З гордістю показав мені листи, писані українською мовою, що їх писали до нього сини з фронтів під час війни. Наймолодший син Роман, бувши в Італії під час війни в 1944 році, писав до батьків кожного тижня „Дорогі Мамо і Тату" і підписувався: „Ваш син Дзюнер (Джуніор)". Так само писав і Семен. А дочка Анна і Юлія далі пишуть до батька листи українською мовою.

Цікавим є і те, що, не зважаючи на свій вік, Роман Тенитило пам'ятає всі родинні дати дуже добре, наприклад, знає він не тільки рік народження його дітей, але знає, що Анна народилася в суботу, Семен — у вівторок 13-го січня, Юлія — в п'ятницю 1-го вересня, і добре пам'ятає всі місцевості, де перебував на фронтах, де працював, скільки заробляв; коли ж говорити за УНСоюз, то він пам'ятає прізвища всіх головних предсідників. З гордістю згадує він про те, що був учасником восьми Конвенцій УНСоюзу і точно вказує на місцевості, де відбувалися ці Конвенції.

Також він пам'ятає секретарсько - організаційний курс на Союзівці, що відбувався 1964 року, там він познайомився перший раз з С. Гавришем, який був викладачем-інструктором на згаданому курсі. Згадує він Союзівку з любов'ю, бо він її „любить понад усе". Майже 15 років влітку завжди туди їздив на відпочинок і радо зустрічав Союзовців — приятелів з Конвенції.

Жаліє, що більше не легко туди їхати на відпочинок тому, що дещо тяжко йому ходити і зір не зовсім дописує. Він з великою пошаною згадує головних предсідників УНСоюзу Миколу Мурашка, Дмитра Галичина і Йосифа Лисогора, з якими „файтувався" під час Конвенції.

Каже „що старість не радість", і доля у нашого піонера Тенитила тепер не легка. Дружина Марія померла в 1969 році на 74-му році життя, і від того часу він живе самітно і сам господарить. Діти мешкають у різних місцевостях і навідуються до батька, коли час дозволить, а натомість всі пишуть листи і то обов'язково українською мовою. Батька часто навідує дочка Анна, яка мешкає в Филядельфії і їде до Колдел кожного тижня. Вміжчасі відвідує його дочка Юлія, що мешкає в поблизькій місцевості Тамаква.

Не зважаючи на свій вік і на те, що вже майже нічого не бачить і слабо чує, наш піонер дальше вважає себе секретарем Відділу, і годі йому пропонувати злуку його Відділу з іншим або іншого секретаря. Всю секретарську працю за батька веде дочка Анна і трішки жаліється, що „ батько впертий" вважає, що Відділ — це ще одна його дитина. Він також не хоче мешкати з будь-котрою дочкою чи сином, які радо б його взяли до себе. Розмовляючи останній раз зі мною, Роман Тенитило сказав: „Буду сам тут мешкати і козакувати, як довго Господь держить мене на цьому світі" . І так, дай Господи, багато кріпкого здоров'я і доброго козакування для українця-патріота та заслуженого УНСоюзового піонера Романа Тенитила.

Традиційна гостина на Союзівці

На славній Союзівці — в українській католицькій церкві св. Тройці в Кергонксоні — побутує гарний звичай, що вже став традицією: відзначати спільно свято Народження Ісуса Христа і Богоявлення, як і багато свят. Спільні святкування — це не тільки символ згуртованости і єдности, але теж вияв наших стримлінь, збірного бажання і волі. Колядами і щедрівками, що належать до обрядових пісень, звеличуємо цей святковий час найбільш світлих і радісних подій в історії цілого людства. І хоч зміст цих коляд і щедрівок дуже різноманітний, від архаїчно-мітологічних починаючи, до величальних, а навіть з воєнною тематикою, то окреме місце займають колядки з біблійною тематикою — про Різдво Христове, Ірода, Водохреща, трьох царів, звеличання Новородженного Христа.

Під час спільної трапези на Союзівці сидять (зліва направо): Володимир Квас, Данило Слободян, о.д-р декан Богдан Волошин, Ольга Салук і д-р Олег Волянський. Стоять: д-р Микола Барусевич, Іван Хоманчук і д-р Роман Барановський.

Повнота спільної радости Різдва Христового далеко більше проявляється в гурті, що його в'яже якась спільна мета, якась велична ідея. І такою ідеєю і метою є для нас, українців, під сучасну пору зберігання наших традицій і оборона українських мученицьких Церков на рідних землях, де вони зазнають нищівних ударів від безбожного окупанта. А тут, на поселеннях, поруч зберігання традицій і нашої ідентичности, маємо ще ідею, що її вказав нам Блаженніший Патріярх Йосиф, який найкраще збагнув небезпеку, яка грозить Українській Католицькій Церкві, і перебрав на себе важкий обов'язок її рятувати, завести лад, закріпити за зразком інших східних народів патріярший устрій, привернути їй усі втрачені права та зробити її у Вселенській Церкві окремою одиницею із самоврядуванням, власним проводом; привернути нашій Церкві її давню славу, красу і велич.

Збереження Церкви тут — це також збереження найбільшої кількости вірних для неї, а для цього треба, щоб миряни трималися гурту, спільно молилися, спільно працювали і спільно проводили дозвілля, — казав у вступній промові д-р Р.Барановський.

З цією власне метою на Союзівці - прегарній оселі Українського Народного Союзу, у над вечір'я Йордану - Водохреща, в неділю, 18-го січня, у Гостинниці зібралося понад 150 місцевих жителів і приїжджих гостей, - у тому колишній стейтовий сенатор Ед Мейсон, великий приятель українців; Петро Сідоран, повітовий законодавець з дружиною (обоє українського роду) і донькою; і Роберт Робертс, заступник президента VAW - Американських Воєнних Ветеранів, - щоб спільно провести Щедрий Вечір у радісній і рідній атмосфері. Приміщення, як і щороку, відступив безкоштовно парафії о.пароха д-ра Богдана Волошина директор Союзівки Володимир Квас.

Програма свята була жвава й недовга, бо кергонксонці люблять погомоніти поміж собою і після урочистих частин свят. Відкриття і молитву перед і після Вечері провів о.декан д-р Б.Волошин, посвятивши просфору для зібраних. Святкове слово виголосив д-р Роман Барановський, у своєму слові найбільше наголошуючи потребу для всіх українців триматися міцно своєї віри, Церкви, громади. Сама Щедра Вечеря з дванадцяти страв була посоюзівськи добра, бо відомо, що кухня Союзівки є у вмілих руках. Плянували гостину і потім обслуговували столи пані з Ділового комітету: Дора Кульчицька, Емілія Реннер, Софія Барусевич, Марія Круг, Оля Олійник, Магдалина Квас, Аґі Хоманчук, Ела Дусяк, Марія Литвин, Марія Паньчук, Стефанія Лукомська, Аня Слободян.

У мистецькій програмі виступали: Микола Василик з деклямацією вірша Богдана Лепкого „Горять свічки"; танцювальний ансамбль під керівництвом Олени Оприско, у складі: Ліси Александрович, Стефи Савецької, Андрія Цимбала і Петра Савецького; хор під диригентурою проф. В. Третяка з сімома колядами і щедрівками в першій частині і з сімома іншими — в другій частині свого виступу. На тлі мелодії „Тиха ніч" Наталія Войновська продеклямувала вірш „Різдвяні скорбні думи" Я.Будняка. На закінчення спільної трапези о.д-р декан Б.Волошин оголосив про іншу спільну важливу акцію всіх мешканців Кергонксону й околиці, поїздку через два дні до Олбані, столиці стейту, на відзначення 63-ої річниці проголошення 22-го Січня, Дня незалежности і соборности України.

Започатковані попередньо директором Союзівки Володимиром Квасом, такі поїздки приваблюють тепер все більше і більше охочих їхати до Капітолю на потрійні святкування: проголошення Дня Української Незалежности губернатором, сенаторами в Сенаті й асамбліменами в Леґіслятурі. Цього року в поїздці з Кергонксону взяло участь біля сорока осіб, на чолі з попереднім головою Відділу УККА Миколою Василиком і нововибраним головою — д-ром Олегом Волянським. Супроводив групу українських цих „паломників" і отець-парох д-р Б.Волошин. Про всі ці святкування був докладний звіт у „Свободі".

В дорозі до Олбані й назад до Кергонксону в замовленому автобусі панувала дійсно родинна атмосфера: подорожні розмовляли, жартували й співали рідних пісень, Приємно було перебувати разом і не-кергонксонцям, а при тім і довідатися про це незвичайне і оригінальне українське поселення — під Союзівкою — де вже є понад 500 українських родин.

Частіше й частіше поселюються тут, навколо Союзівки, українські емерити, що їх приваблює рідний гурт людей і насамперед оселя Союзівка та гарна нова церква св.Тройці. А православних українців, яких тим часом не так багато, вабить капличка православна, збудована отаманом Петром Войновським.

Саме поселення українців навколо Союзівки збільшується ще й тому, що тут далеко не всі „емерити" і не всі „сеньйори", а дуже багато і молоді та дітей, у відміну від інших подібних українських суцільних колоній, що виростають, як гриби по дощі, і на соняшному півдні ЗСА і на „дикому" заході чи на півночі, в Канаді. Про це докладно розповідає о.д-р Б.Волошин, характеризуючи свою теперішню незвичайну парафію.

На Союзівці він лише півтора року, перед тим був аж 30 років на одному місці — у Вотервліті, Н.Й. Там була зовсім інша справа; там люди жили поколіннями, довгими роками; там народжувалися їхню діти, там при церкві разом виростали і були всі одне. Парафія ж на Союзівці зовсім інша — це люди переважно такі, що приїхали сюди у зрілому віці, вже зформовані під кожним оглядом і з сильним власним уподобанням й поглядами. Все переважно — українська інтелеґенція, „цвіт народу", - як каже отець.

У тому є одноразово й благословення для отця-пароха, бо дуже цікаве життя, але й тяжкість. Тяжка парафія тому, що ще й числом непостійна. Коли в холодних місцях року тут переважає старше громадянство, то в теплу пору року — тут аж гай процвітає молоддю, яку приваблює Союзівка, де відбуваються щокінця тижня спортові змагання, де кожного року є дитячі табори, курси українознавства, тенісова школа і танечна школа, що в ній бере участь понад 120 дітей і юнацтва!

Союзівка також є місцем Орликідіяди, коли тут сила пластунів; а в сусідстві — сумівська оселя Елленвілу. Тож парафія отця-декана є „немов акордеон", що то звужується до свого основного ядра постійних мешканців, то розтягається до максимальних розмірів на кінці тижня, коли Союзівка стає місцем — магнетом прерізних зустрічів, зборів, пікніків, мистецьких програм тощо.

Але зате яке ж цікаве й різноманітне життя у пароха і в парафії, коли є постійна зміна й постійний виклик зустрічати й розв'язувати завжди нові завдання. І бачиться — Союзівка має ідеального пароха для її безлічі завдань, імпрез і всіх активностей, що їх в парафії св.Тройці є дуже рясно, про що раз-у-раз звітує „Свободі" й усій українській громаді в Америці бурхлива й невтомна оселя Українського Народного Союзу Союзівка зі своїм „нарибком" - кергонксонським поселенням постійним й непостійним .

Л.В-а

У 70-річчя мистця Івана Денисенка

Американська газета „Сатирдей Прес", що виходить у Бінгтемтоні, Н.Й., 20-го грудня мин. року принесла широкий ілюстрований репортаж про українського мистця іконописця Івана Денисенка у зв'язку з його 70-річчям з дня народження. На двох великих ілюстраціях показано, як мистець Денисенко працює над іконами в українській католицькій церкві в Джансон Ситі. Автор статті репортер Карл Сватек молодший; стаття має заголовок: „Українське своєрідне мистецтво говорить про історію східніх церков".

К.Сватек мол. пише: „Іван Денисенко майже ціле своє життя малює візантійські ікони в церквах східнього обряду по всьому світі. Тепер цей сімдесятирічний мистець, який народився в Україні, віддає свій артистичний талант українській католицькій церкві на 230 Олд Дейо Гіл ровд у Джансон Ситі.

Від місяця травня Денисенко малює ікони в новій церкві, побудованій перед трьома роками. Він сподівається, що до Великодня 1982 року йому пощастить закінчити всі 32 ікони. Ікони,— сказав настоятель церкви о.Богдан Кінь,— дуже важливі у Східній Церкві.

Коли мистець Денисенко все закінчить, то три найбільші ікони будуть творити Божество у вівтарі. Ці три ікони—кожна розміром 5 стіп 4 інчі на 10 стіп 8 інчів— є: ікона Божої Матері, Ісуса Христа та св. Івана Хрестителя. А інші ікони , що будуть уміщені на стінах усієї церкви та куполевій стелі, творитимуть сцени із зображеннями ангелів і святих.

Кожна ікона мальована на спеціяльно приготованій канві. При малюванні мистець вживає акрилик, викінчує олійними фарбами й оздоблює золотим листям там, де цього треба.

До цього часу мистець викінчив дві великі ікони, віддавши кожній з них по п'ять тижнів часу, та дві менші, які будуть уміщені по обох боках вівтаря.

Перед тим, як Денисенко починає малювати ікону, він медитує, молиться, щоб дістати надхнення: у своїй уяві бачить те, що має намалювати. Крім цього, після викінчення ікон, мистець ще різьбить й інкрустує рами для них, що додасть іконам ще більшої мистецької краси. Високомистецька ця цілість ще більше увипуклить значення кожної ікони.

Отець Кінь казав, що першу Денисенкову працю він побачив у церкві Св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, де отець був деякий час парохом. Для тієї церкви, розповідає о. Кінь, Денисенко намалював 96 ікон за три роки.

Коли ж о. Кінь у 1977 році перейшов на парафію в Джансон Ситі, то він запросив мистця Денисенка розмалювати його новозбудовану церкву; але тому, що таких мистців-іконописців, як Денисенко, є лише п'ять на цілу Північну Америку,- каже отець, то Денисенко не міг почати працю в Джансон Ситі скоріше, ніж тепер, бо його зобов'язували контракти по інших церквах.

Іван Денисенко сам син професора українського мистецтва, малює, як він сказав, ціле своє життя. Він малював ікони в Україні, а потім у багатьох містах Південної Америки, а також і в Канаді, де він виконав одну з найбільших своїх праць, а саме в Катедрі св. Володимира в Торонто.

Іван Денисенко прибув до ЗСА в 1961 році на запрошення малювати ікони у церквах Лос Анджелесу, Детройту, Денверу та по інших містах. Громадянином Америки він став у 1966 році і тепер мешкає в Кергонксоні, у Олстер кавнті, Н.Й.

Крім ікон Денисенко малював портрети визначних особистостей у багатьох містах, у яких він жив.

Богдан Кінь сказав, що ікони в Східній Церкві вживаються замість статуй, бо статуї в ній суворо заборонені. Він також сказав, що ці ікони, а особливо вісім з них, будуть коштувати багато, бо матеріяли тепер дорогі, особливо дороге золоте листя, що його закупили в подарунок церкві коло 150 родин парафії."

Павло Форманюк

Онтаріо пам'ятає Володимира Івасюка

Комітет Українців Канади провінції Онтаріо, головою якого є д-р Петро Глібович, розпочав цікавий проєкт: відзначити по цілому Онтаріо трагічну смерть композитора, поета та пісняря Володимира Івасюка, якого замордували большевики весною 1979 року.

Комісія у справах культури при провінційному КУК, головою якої є Олена Глібович, приготовила коротку мистецьку програму, з якою буде їздити по всіх українських осередках. Місцеві осередки будуть доповнювати програму своїми силами.

Перший такий концерт відбувся в Торонто, 23-го листопада 1980 року. Другий—був тиждень пізніше в Гамільтоні, 30-го листопада, в залі Українського Дому при 241 Кенілворт Північ.

Вступне слово сказав Б. Кульчицький, голова КУК, відділ Гамілтон. Програма почалася виступом гамілтонської струнної оркестри СУС, якою диригує Іван Пасерб. Оркестра виконала „Карпати"—музика І.Шамо, слова Д.Луценка, та „Червону руту"—слова і музика В.Івасюка. З оркестрою співав квартет: Богдан Радиш, Зіна Корж, Ліда Левінська та Галя Фарбатюк. Сама оркестра виконала уривок з „Козацької сюїти"–інструментація І. Пасерба.

Після цього вдалого музичного вступу святкову доповідь виголосив гість з Ню Йорку Віталій Лехтер. Постать Володимира Івасюка, сама в собі повна трагізму, вийшла з доповіді потрясаючо: успіхи поета-композитора, його популярність у Чернівцях і цілій Україні, його перші нагороди на Всесоюзних конкурсах у Москві, його популярність за залізною заслоною і після того його нелюдська смерть з рук каґебістів—це момент, який потряс слухачів. Ревеляціями були і дані про переслідування всієї рідні св.п. Володимира Івасюка.

Програма після доповіді—це був монтаж з назвою „Музичний портрет Володимира Івасюка", текст до якого написав гамілтонець Юрій Ганас, а читала його дикторка Христя Бідяк з Торонто. Ми почули тут наступні твори Івасюка: „Я піду в далекі гори"—виконав квартет „Верховина" під мистецьким керівництвом О.Глібович; співали: Оксана Макогон, Валентина Курилів і Богданна Ігнатович. Надя Коханська, на жаль, була хвора; „Баляду про дві скрипки" виконав жіночий хор „Ясмин" під управою О.Глібович з Місісаґа; „Червону руту" виконала оркестра „Червона Рута". Молоді члени оркестри—це Павло Шоленберґ—акордеон; Степан Перожак—трубка; Марко Шоленберґ—електрична ґітара, й Едвард Сверко—барабан.

„Пісню про тебе" співала Оксана Макогон; „Водограй"—слова Івасюка—жіночий хор „Ясмин"; „Запроси мене в сни"—слова Б.Стельмаха, співала сопрано О. Макогон; „Пісня буде поміж нас"—слова Івасюка, виконав неповний квартет „Верховина".

Після цієї частини тенор Віктор Шевель виконав дві пісні, які присвятив Івасюкові: „Думу про козака Нечая"—музика Січинського, обробка Потапенка, та „Не шкодую за літами"—музика Китастого. На фортепіяні йому акомпаньювала Дж. Сміт.

Живе слово додало різноманітности цьому музичному вечору. Марічка Глібович і Люба Шкамбара разом виступили в рецитації „Сл.п. В.Івасюкові"—автор н.н., і „Твоя могила - два світи"—авторка О.Гаєцька. „На пошану пам'яті В.Івасюка"—автор н.н., надзвичайно добре продеклямувала Надя Кобрин.

На закінчення програми всі виконавці спільно виконали „Червону руту". Могутне „Ще не вмерла Україна" закінчило святочний вечір.

Естетично оформлена програмка мала на першій сторінці портрет замордованого композитора Володимира Івасюка, на останній сторінці повний текст пісні „Червона рута".

Після концерту відбулося прийняття для виконавців і гостей. Присутні мали нагоду собі передплатити книгу про Івасюка, над якою Віталій Лехтер тепер інтенсивно працює. Також переведено успішно збірку на допомогу родині Івасюка.

Подібні концерти пляновані по цілій провінції Онтаріо, що напевно дасть змогу виконавцям щораз досконаліше виконувати поодинокі мистецькі точки програми.

Оксана Бризгун-Соколик

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1980

ASSETS:

* Bonds	$32,481,486
* Common stocks	199,544
Mortgage loans on real estate	2,400,930
Properties occupied by the society	21,675
Certificate loans and liens	625,823
Cash on hand and on deposit	232,113
Other invested assets	8,000,000
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office	30,399
Life insurance premiums and annuity considerations deffered and uncollected	41,276
Investment income due and accrued	831,671
TOTAL:	**$44,864,920**

** Assets are valued according to statutory requirements and the basis of Valuations prescribed by the National Association of Insurance Commissioners in the book "Valuations of Securities".*

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$30,298,205
Aggregate reserve for accident and health certificates	15,732
Orphan's Fund liability	149,669

Certificate and contract claims:

Life	$227,115
Accident and health	10,000
Provisions for refunds payable in following calendar year — estimated amounts:	
Apportioned for payment to December 31, 1981	617,000
Premiums and annuity considerations received in advance less $ none discount; including $26,012 accident and health premiums	724,035
Commissions to fieldworkers due or accrued — life and annuity $100,105 accident & health $2,632	102,737
General expenses due or accrued	18,180
Taxes, licenses and fees due or accrued	1,417
Net adjustment in assets & liabilities due to foreign exchange rate	480,546
Unearned investment income	386
Amount witheld or retained by Society as agent or trustee	5,210
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	24,486
Printing plant expenses due and unpaid	30,882
Mandatory securities valuations reserve	481,758
Unexpired subscriptions to Official Publication	39,656
TOTAL liabilities	33,227,020
Unassigned funds & special reserves	11,637,900
TOTAL:	**$44,864,920**

GENERAL EXPENSES

	Insurance				
	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Salaries and wages	$286,654	$21,628	87,519	$36,768	$432,571
Insured benefit plans for employees	128,772				128,772
Uninsured benefit plans for employees	5,200				5,200
Bureau and association dues	2,262				2,262
Medical examination fees	3,945				3,945
Traveling expenses	23,142		1,469	18,733	43,345
Advertising	45,561			45,561	91,123
Postage, express, telegraph and telephone	15,265		6,106	9,159	30,531
Printing and stationery	19,170			13,044	32,215
Cost or depreciation of furniture and equipment	18,877				18,877
Rental of equipment	11,820				11,820
Books and periodicals	5,105				5,105
Insurance, except on real estate	34,946				34,946
Collection and bank service charges	5,530		6,053		11,583
Sundry general expenses	19,767				19,767
Actuarial, auditing & statistical service fees	19,953				19,953
Field conferences other than local meetings				10,186	10,186
Official publication				451,030	451,030
Expense of Supreme lodge meetings	44,122				44,122
Youth sport activities				5,956	5,956
Scholarships, donation etc.				92,895	92,895
Real estate expenses			447,403		447,403
Investment expenses not included elsewhere			1,665		1,665
Legal fees	350				350
General Expenses Incurred	**$690,451**	**21,628**	**550,217**	**683,336**	**1,945,633**
General expenses unpaid December 31, previous year	12,940	61	1,530	1,587	16,118
General expenses unpaid December 31, current year	13,274	210	2,370	2,325	18,180
General expenses paid during year	**$690,117**	**$21,479**	**$549,376**	**$682,598**	**$1,943,571**

* Show the distribution on this amount in the following categories:
(a) Charitable $21,530, (b) Institutional $2,650, (c) Recreational and Health $3,200, (d) Educational $52,140, (e) religious $3,850, (f) Membership $3,365, (g) Other $599,932, (h) Total $683,336.

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance				
	Life	Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes			$25,947		$25,947
State insurance department, licenses and fees	2,891				2,891
Other taxes, incl. $17,992, Social Security	5,875	467	31,933	795	39,072
Federal taxes, incl. $57,906 Social Security	19,887	1,593	40,447	2,708	64,636
All other taxes	(2,844)				(2,844)
Total incurred	**25,810**	**2,061**	**98,328**	**3,504**	**129,704**
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year					
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current years	942	70	283	120	1,417
Taxes, licenses and fees paid during year	24,867	1,990	98,044	3,383	128,286

REFUND TO MEMBERS:

Applied to pay renewal premiums	$136
Paid in cash	530,654
Total:	$530,790
Provision for refunds payable in following calendar year	617,000
Total of previous year	542,137
Total refunds to members:	**$605,653**

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS:

Increases in Ledger Assets:

Premiums on life certificates & annuity considerations	$2,847,223
Accident and health cash premiums, including $5,115 certificate, membership and others fees	82,615
Amounts increasing Orphans Fund	8,516
Gross investment income	3,157,321
Income printing plant	859,180
Sale of Ukrainian Publications	15,764
Donations received	42,910
Reinsurance exp. refund	188
From sale or maturity of ledger assets	45,638
Increase in escrow accounts	1,200
Total increases in ledger assets	**$7,060,560**

DECREASES IN LEDGER ASSETS:

Certificate and contract claims (life)	1,639,238
Accident and health	25,000
Interest on certificate funds	773
Surrender values	351,529
Refunds to members	530,790
Total paid members and beneficiaries:	**$2,547,330**
Paid for claims on suplementary contracts without life contingencies	4,044
Commissions to fieldworkers:	
Life insurance and annuities	378,464
Accident and health	9,318
Total:	**$387,783**
Decrease in Orphans Fund	2,833
General expenses and fraternal payments	1,943,571
Taxes, licenses and fees	128,286
Printing plant expenses	858,873
From sale or maturity of ledger assets	19,328
By adjustment in book value of ledger assets	16,231
Total decreases in ledger assets:	**$5,908,284**

RECONCILIATION BETWEEN YEARS:

Amount of ledger assets December 31, of previous year	44,036,212
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year	1,152,275
Total ledger assets December 31, of current year:	**$45,188,487**

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

Valuation Exhibit as December 31, 1980

Total admitted assets	$44,864,920

Liabilities & Unassigned Funds:

Reserve for life certificates	$30,298,205
Reserve for ADD certificates	15,732
Claim & accrued liabilities	2,913,083
Total liabilities:	**$33,227,020**
Margin of safety to certificate holders	11,637,900
Total:	**$44,864,920**
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1980 was	135.02%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1980 was	6.00%

(Signed by)

GEORGE SCHAUMANN, MAAA
CPS ACTUARIES
(Counsulting Actuaries)

JOHN O. FLIS
Supreme President
ULANA M. DIACHUK
Supreme Treasurer

Перший Відділ СУА при праці

Загальні збори товариства, то немов „обрахунок сумління" пройденого. Це форум, на якому подається всю виконану працю за останній період часу, всі успіхи і невдачі, як також плян на майбутнє.

Річні загальні збори І-го Відділу СУА відбулися у суботу, 13-го грудня мин. року. Голова Лідія Магун привітала голову Окружної Управи Оксану Шурову і всіх присутніх та по проведенні молитви передала дальший хід зборів Михайлині Книш; секретарювала Стефанія Гуменюк. Відтак слідували звіти голови й окремих референток.

Лідія Магун, крім головства, виконувала теж культ-освітню працю. Із її звіту видно, скільки вона вложила труду, займаючи ці дві важливі посади. Завдяки їй, як рівнож дружній співпраці референток, усі заплянoвані імпрези були успішні.

У відділі відбулася традиційна „Просфора" із колядою та різдвяною сценкою, яку підготовила виховна референтка Євгенія Вацик. У березні мин. року відбуто концерт, присвячений великому композиторові Станиславові Людкевичеві з участю великої кількости гостей і членок І-го Відділу. Доповідь про життя і творчість композитора виголосила голова Л. Магун, а в мистецькій частині виступала співачка Ляриса Магун - Гурин, яка при акомпаньяменті Су Телі виконала три пісні композитора, і піяністка Марта Мачай.

Однією із цікавих імпрез у Відділі була доповідь Раїси Мороз про жінок політв'язнів на Україні. Багато можна було від неї довідатися, бо вона була живим свідком та учасницею тих переживань.

У травні відбулася у Відділі гарна імпреза у День Матері. В першій частині В. Лехтер розказав про життя і творчість св.п. Володимира Івасюка; при цьому присутні прослухали кілька пісень забитого кагебістами композитора і поета Івасюка, награних на стрічці, та згадали його матір з нагоди Дня Матері. У другій частині виступали діти, прославляючи матерів у піснях і віршах. Імпрезою займалася Є. Вацик.

Іншим разом запрошено на сходини д-ра Мирославу Мирошниченко, яка нещодавно прибула з України; вона дала багато корисних інформацій про значення вітамінів для здоров'я людини. Це була дуже цікава доповідь, яка довго обговорювалася.

По повороті із Европи Леся Гой на одній вечірці Відділу поділилася своїми враженнями із відвідин славних для християн місць, а саме —Люрду й Оберамергау.

У звітах референток дано повний огляд виконаної праці у звітному році. Референтура суспільної опіки, яку вела Параскевія Брожина, заслуговує на спеціяльну увагу. З допомоги та жертвенности І-го Відділу користали потребуючі в Арґентині та Бразилії, куди вислано кільком родинам пачки з одягом і книжками, гроші для сиротинця, для старечого дому та на виховання священиків. Оплачено стипендистку в Бразилії, яку І-ий Відділ утримує вже від кількох років.

Не забув теж І-ий Відділ про родини політв'язнів на Україні, яким вислано пачки і святочні картки. Придбано в Польщі старшу пані— „бабусю", яку спомагає Відділ грошовими посилками. Рівнож зложено грошову пожертву на будову церкви св. Юра; на новіціят в Глен Кові, Н.Й., та уділено стипендію учневі Академії св. Юра.

Референтка суспільної опіки відвідувала хворих по хатах і лікарнях, замовляла Служби Божі за померлих членів, відвідувала старших віком членок І-го Відділу і писала до них картки з побажаннями. Мило згадати, які були почування почесної голови І-го Відділу Катрі Пелешок, коли у Великодню Суботу членка Віра Шуль привітала її святочними побажаннями і кошиком із Свяченим. Приємно було одержувати численні листи з висловами подяки: це була нагорода за всі пожертви і труд.

Фонди І-го Відділу складалися із членських вкладок індивідуальних датків, а властивим джерелом прибутків був фестиваль, влаштований на 7-ій вулиці в Ню Йорку стараннями церкви св. Юра.

І-ий Відділ мав свій кіоск, в якому членки під проводом Катрії Папуги, референтки базарів, продавали власне печиво і фанти. Виправдалася праця і посвята трьох повних днів, бо вислід був такий, що каса Відділу збагатилася поважною сумою грошей.

Всіми грошовими операціями керувала касирка Стефанія Гуменюк, яка точно і взірцево вела касові книги. На жаль, вона залишила цю посаду після 15-ти років із-за слабого здоров'я, а її місце заняла Ганя Сєрант.

Організаційну референтуру вела Галя Дармограй, яка виготовила докладну картотеку членства Відділу, зорганізувала п'ять членок і радо допомагала у всіх працях, пов'язаних із підготовою імпрез.

Якщо ж мова про імпрези, то слід згадати, що їх успіх у великій мірі завдячується господарчим референткам, головно Евдокії Кріль, яка очолює цю ділянку і вив'язується якнайкраще. Мабуть, не було ні одних сходин, де б не гостили кавою, чаєм і смачними перекусками.

Перший Відділ є меценатом і членом Українського Музею. Анна Натина, мистецька референтка, віддано співпрацювала з Музеєм, вона подбала про дарунки до крамнички, помагала Музеєві в День Союзанки і брала участь в Ню Джерзі у гостині, прихід з якої був призначений на підтримку Музею. Приєднано п'ять членок із громадянства і 15 з І-го Відділу.

У Відділі проведено курс писання писанок під проводом Катерини Лєхіцької.

Членки І-го Відділу активно включалися у життя місцевої української громади. Голова репрезентувала Відділ у святкуваннях січневих роковин незалежности України; 40-ліття священства пароха св. Юра о.д-ра Володимира Гавліча; 80-річчя проф. д-ра Кубійовича; градуації в Академії св. Юра; бенкету з нагоди надання гідности Лицаря св. Григорія адвокатові Степанові Яремі, а також брала участь як делеґатка І-го Відділу на XIII Конґресі Українців Америки.

Перший Відділ був у контакті з місцевим Об'єднаним Комітетом; Наталія Валько як представниця брала участь у засіданнях його і про все звітувала на ширших сходинах Відділу.

Після всіх звітів уділено абсолюторію уступаючій Управі на внесок голови Контрольної комісії Лесі Гой. Голова Номінаційної комісії Стефанія Лешко прочитала листу кандидаток до нової Управи, яку одноголосно прийнято. У заключному слові голова Окружної Управи Оксана Шурова дала признання Відділові за його велику і корисну працю. Перевибрана на наступний рік голова Лідія Магун подякувала всім за довір'я та просила, щоб жертвенність, співпраця та витривалість були і у майбутньому такими, як дотепер.

Після закінчення річних загальних зборів всі засіли до смачної перекуски та в дружній веселій атмосфері довго забавлялися.

Марія Мотиль

Загальні збори 399-го Відділу УНС „Леви" в Чікаго

Учасники загальних зборів 399-го Відділу УНС „Леви"; сидять (зліва): Я. Баторфальви, Ю. Косачевич, М. Ольшанський, М. Сорока, Р. Припхан, З. Дзядик і О. Шеремета; стоять (зліва): І. Печенюк, М. Грицик, Р. Дзядик, д-р В. Бартошко, В. Воловчук, Р. Михалушко, В. Камінський, мгр. О. Івасечко і д-р І. Ґроховський.

(Світлив: І. Степанець)

Збори відбулися в неділю, 1-го лютого, в домівці УАСТ „Леви". Присутніх було 18 осіб. Зборами проводила президія: М. Ольшанський — голова, З. Дзядик — секретар.

Протокол із попередніх загальних зборів, що його відчитав З. Дзядик, прийнято без змін. За управу звітував секретар 399-го Відділу УНС „Леви" Р. Припхан.

Каса: прибутки — 17,416.10 дол., витрати — 16,467.50 дол, сальдо на день 1-го лютого 1981 року — 948.60 дол. У 1980 році зібрано і вислано до каси УНС вкладок на суму 16,209.55 дол.

Члени: у звітовому році секретар приєднав 12 членів на суму 11,500 дол. До того два члени прибули із переходними листами із Клівленду. Вибуло 11 членів: 7 виплачених поліс, 4 згрошевлених; чистий прибуток три члени. Стан членів 399-го Відділу УНС „Леви" у грудні 1980 року — 301 поліса. Смертних випадків у звітовому році не було. Крім союзових справ секретар займався теж відновлюванням всіх дозволів на продаж цигарок, алкогольних напоїв і різних гор, бо бара є зареєстрована на 399-ий Відділ УНС „Леви".

Голова Ю. Косачевич і секретар брали участь у загальних зборах Округи, де секретаря вибрано членом Управи, та у ширших сходинах Округи з представниками Головного Уряду УНСоюзу. 17-го лютого 1980 року відбувся бенкет із нагоди 85-річчя УНС, у якому 399-ий Відділ взяв участь, закупивши стіл на 10 осіб. Щоб заохотити членів до участи у бенкеті, 399-ий Відділ заплатив їм половину вступів. За старанням секретаря Відділу УАСТ-во „Леви" одержало від УНС дотацію 300 дол. у 1980 році. Контрольна комісія: З. Дзядик — голова, О. Шеремета і І. Печенюк — члени, знайшла книговодство секретаря у найбільшому порядку.

По короткій дискусії над звітами уділено абсолюторію старій Управі і рівночасно перевибрано її на нову каденцію. Склад Управи: Ю. Косачевич — голова, Я. Баторфальви — заступник голови, Р. Михалушко — касир, Р. Припхан — фінансовий секретар, і В. Голойда — рекордовий секретар.

Контрольна комісія: З. Дзядик — голова, О. Шеремета і І. Печенюк — члени.

Присутній на зборах голова Округи М. Сорока подякував Управі за співпрацю та закликав усіх до праці для добра УНСоюзу.

Голова Відділу Ю. Косачевич подякував в імені Управи за вибір і просив усіх виділових і присутніх допомогти секретареві у приєднуванні нових членів.

На тому збори закінчено і голова попросив присутніх на скромну перекуску.

Роман Б. Припхан

ЗВЕРНЕННЯ

Українського Студентського Клюбу
при Колюмбійському унівеситеті

Як уже відомо з наших попередніх повідомлень, ми, українські студенти при Колюмбійському університеті, стараємося включити українські студії у програму того університету.

Саме тепер маємо знамениту нагоду це зробити, тому що славянський відділ при університеті дуже прихильно ставиться до наших задумів. Тепер маємо тільки одну перешкоду, а саме—брак потрібних фондів, тому хочемо Вам, читачам, докладно представити цю справу.

Минулого вересня наш Клюб вирішив почати старання і зосередити працю Клюбу для включення українських студій у програму університету. З цим наміром ми звернулися до голови слов'янського відділу проф. Роберта Меґваєра і він нам подав такі умови: щоб відкрити один новий цілорічний курс потрібно 6,000 дол. Він уважає, що якби ми, студенти, зібрали половину цієї суми (3,000 дол.) урядова Рада освіти додасть 3,000 дол. На жаль, вміжчасі новий президент зменшив бюджет цього бюра, і воно тепер не може нам допомогти у наших стараннях. Тому ми рішили зібрати цю суму самі з допомогою української громади.

Із нашої останньої імпрези — Українського вечора в Колюмбії — ми зібрали 1,200 дол. на українські студії. Нам залишається зібрати 4,800 до кінця літа. Тому в суботу, 7-го березня цього року, Клюб улаштовує запустну забаву, весь дохід з якої призначено на фонд українських студій при Колюмбії. Забава відбудеться в Earl Hall на терені Колюмбійського університету, вхід при 116-ій вул. і Бродвей. Початок в 9-ій год. вечора, а до танців гратиме відома оркестра „Іскра". Вступ на забаву три доляри.

Український Клюб просить усіх українців численною участю підтримати справу українських студій при Колюмбії, щоб ця знаменита нагода і праця молодих студентів не пішли намарно.

Ті, що не можуть прибути на забаву, а бажають фінансово допомогти Клюбові, можуть вислти пожертви безпосередньо до „Самопомочі" в Ню Йорку, виписуючи чеки на Columbia Ukrainian Studies Fund, Account No. 9705.

Допоможіть нам поширювати багацтво української культури в одному з найбільших і найкращих університетів в Америці. Клюб буде також звертатися до різних американських фундацій за допомогою, але, щоб запевнити хоч один курс у вересні, можемо числити тільки на нашу, студентів працю і Вашу підтримку.

До побачення на забаві в суботу, 7-го березня, в Earl Hall Auditorium!

За докладнішими інформаціями слід звертатися до голови Клюбу Катерини Наливайко тел: (212) 459-2120.

Український Студентський Клюб
Колюмбійського університету

Рука Москви...

(Продовження зі стор. 2)

Каддафі для ірляндської організації IPA. Авторитетні єгипетські й туніські кола зібрали докази, що в лівійських таборах вправляються до терористичної дії молоді опозиціонери режимів туніського, єгипетського, марокканського, суданського і сенегальського. Англійський часопис „Сандей Таймс" визначив Каддафі інстигатором міжнародного терроризму.

Проте проблема стосунків між Каддафі і СССР є складнішою, ніж може видаватися на перший погляд. Було б помилкою вважати лівійського лідера звичайною маріонеткою у руках Москви. Він має імперіялістичні цілі в Африці на південь від Сагари — створення великої „ісламської нації" під своїм керівництвом. Каддафі не потребує совєтських „порад", щоб розширити свій вплив. Він ніколи не відмовився від своєї місії великого арабського лідера і спадкоємця Нассера і навіть не змінив думки про комунізм, як він застосований в СССР, „батьківщині матеріялістичного атеїзму". Каддафі був завжди послідовний в своїм недовір'ю до безбожного марксизму. Нагадаємо, що він співпрацював, щоб перешкодити захоплення влади в Судані з боку комуністів, закликав Садата, тоді свого приятеля, вигнати совєтських „дорадників" з Єгипту, провадив гостру полеміку проти арабських марксистів Іраку, Сирії й Південного Ємену.

Пілястрами його ідеології є релігійність і точне дотримування правил корану. Каддафі вважається „пророком" Третьої Універсальної Теорії, яка має подолати марксизм і капіталізм на основі, хай і туманної, прямої демократії і подивляє завжди де Голля, який був здібним сказати „ні" так Америці, як і Совєтському Союзові. Сам СССР усвідомлює собі, що податливість Каддафі супроти них — обмежена і він волів би більш слухняного лідера.

Але покищо СССР є найбільшим постачальником зброї Лівії, клієнта, який платить готівкою, і совєтські „дорадники" доглядають укомплектування командного складу лівійських збройних сил разом з „техніками" чехо-словацькими, східньонімецькими і північнокорейськими. Тривожні крики приходять з Каїру і Тель Авіву. На думку єгиптян, совєтські війська, у випадку потреби, могли б прибути повітряним мостом до своїх баз у Тріполітанії й Ціренайці та почати військові дії без того, щоб повідомити Каддафі. В одному своєму виданні тельавівський інститут стратегічних студій пише: „Весь технічний апарат лівійського війська контролюють до найменших подробиць совєтські дорадники".

Обійми Москви, створюють риск стати надто тісними. Каддафі це знає і намагається вирватися з цих обіймів, наприклад, змінюючи постачальників зброї, щоб не залежати тільки від одного, до того ж ультрамогутнього. В цей спосіб він створив багатонаціональний арсенал. Як реалістичний політик, він продовжує втримувати якнайкращі торговельні стосунки з капіталістичним світом: 40 відсотків нафти йде до ЗСА, а 80 відсотків лівійського імпорту приходить із Заходу.

Від моменту захоплення влади, Каддафі зрозумів, що однією із суттєвих умов, щоб продовжити своє існування — це вміти лявірувати між двома суперпотугами. Сьогоднішня об'єктивна збіжність між лівійським експансіонізмом і совєтською стратегією проникання в Африці-створює риск захитати вже і так нетривку рівновагу.

Кінець

Чотири „політичні генерали"...

(Продовження зі стор. 2)

вість попадає у велику трудність, — закінчує ген. Меєр.

Бойові вимоги

Знатоки американської Агенції для Контролі озброєння і роззброєння твердять, що недостача в американському озброєнні — дуже велика, а перебої у доставі зброї, тепер у ЗСА приймається за звичайну річ. Модернізація збройних сил ЗСА сповільнилась із-за воєн у Кореї і В'єтнамі, а крім того постійним скорочуванням бюджету доконувано решти. Вислідн з того приводу були такі, що фльота маліла, достава нових літаків, щоб ними заступити перестарілі типи, сповільнювалася, а армія не мала достатньої спроможности отримати зброю, яка через її вживання принищувалася і старілася або просто не відповідає стовідсотковим модерним, бойовим вимогам.

Західні коментатори наголошують із найбільшою уважливістю факт, що президент Реґен намагається навіть дуже драстично скорочувати чимало внутрішніх видатків у своєму майбутньому бюджеті, але зате позицію американської крайової оборони, він підвищив до досі неочікуваної висоти. Коментатори теж твердять, що теперішні міжнародні напруження, почали зовсім змінювати „політичний клімат у Білому Домі. Воно може забрати навіть і роки, заки плянування приспішеного озброєння, пов'язані із підвищеними коштами, ввійдуть та переключаться у цю велетенську і скомпліковану машинерію американської оборони.

Загально припускають, що знання світової проблематики ген. Гейга, а водночас його свідомість із велетенської відповідальности ЗСА у розвитку і ході світових подій, дадуть без сумніву теперішньому державному секретареві, як і колись вищезгаданим видатним генералам — Айзенгаверові, МекАртурові і Маршаллові — чітко і похвально вписатися в історію З'єднаних Стейтів Америки.

Свято Самостійности в Ню Йорку

Свято з нагоди дня української державної суверенности — це найбільше українське свято — відбулося у Ню Йорку заходами Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій (КОУАО), у неділю, 1-го лютого ц.р., в залі Стайвезант школи при малій кількості громадянства. Не прийшли на цю вагому імпрезу не тільки члени і симпатики, — так і треба наголосити, — українських партійних угрупувань, але і загальна, безпартійна публіка, яка вважає себе національно свідомою.

Це був радше, — якщо мова про український загал, — день псевдопатріотизму, національно-суспільної необов'язковости та вельми прикрого збайдужіння. Яке ж то взагалі значення можуть мати ті пустословні бундючення і егоїстичного присмаку з патріотичним забарвленням дискусії і тиради в нашій пресі та й поза нею, коли свято української державности відбувається при відсутності власне тих же людей. А вони ж так завзято розпинаються на словах за Україну, говорячи у безконечність про патріотизм та нашу державницьку соборність. Ми ж пригадуємо собі добре, що коли одна з визначних жінок на Україні, поверталася із московського заслання, то вона відчула непереможну потребу душі побувати на Шевченківському концерті у Львові. А тому що у Львові концерти такі заборонені ворогом, то вона, не покинувши свого заміру, подалася на провінцію, щоб таки бути на концерті у честь нашого Прометея. Патріотизм, гідний справжнього подиву. А де ж тут у нас та ідейна потреба душі і почуття патріотизму відносно національних свят? Їх, на превеликий жаль, досить важко знайти тепер серед українського загалу.

Американським і українським гимнами започаткував бас-баритон Метрополітальної опери А.Добрянський святочну імпрезу. Може, воно і правда, що не всі точки були на побажаному мистецькому рівні, однак, на святі були такі визначні представники американського Уряду, що їх ми ледви чи коли-небудь мали на українських національних концертах. На яких бо українських патріотичних імпрезах промовляв — і ще у такий спосіб — американський сенатор? Може, інколи виступав у нас якийнебудь конґресмен, але це також рідкісний випадок. Відкриваючи свято голова КОУАО М.Шпонтак представив обох американських достойників — сенатора Е. Д'Амато та конгресмена В.Ґріна. Сенатор Ел Д'Амато не лише привітав присутніх, але і сказав коротку промову, назвавши українців „маґніфісент юкрайнієн комюніті". Але та „знаменита українська комюніті-громада" була відсутня на державницькім святі і слова його були кинені у великій мірі на вітер. Очевидно, що публіка у залі ентузіястиними оплесками сприйняла дружні слова симпатичного сенатора. З неменшим запалом оплескували присутні і привіт конгресмена В.Ґріна. Від наших приятелів литовців передав святкові побажання їхній представник П.Война тинас, заявивши, що він волів би виголосити заяву в українській звільненій державі, ніж на чужині. За це нагородили його бурею щирих оплесків. Адвокат Ю. Волинець перед відчитанням проклямації Українського Дня від губернатора Г.Кері і посадника Е.Кача згадав і про в'язня українського роду М.Метрінка, подавши його, як приклад характерної людини, яка з взірцевою гідністю витримала всю недолю іранських шикан.

У дусі патріотизму і національного ідеалу української незалежности була промова ред. Я.Гайваса. В ній прелеґент влучно звернув увагу на історичні події у побудові української державности, де головним недомаганням і причинником нашого заламання була відсутність всеобіймаючого об'єднання народу.

Продовження програми був виступ невідомого на тутешньому терені чоловічого хору з Ню Джерзі „Бурлаки" під орудою С.Ковальчука. Під акомпаньямент бандур хор проспівав декілька пісень: „Встає хмара з-за лиману", „Гей, злітались орли", „Полтавський рушничок"; „Крізь села дорогами"(повстанська) і „Вперед" (пісня УПА). Беручи під увагу хвилювання під час першого виступу цього хору в НюЙорку, спів хористів звучав чисто і настроєво, хоч більший розмах цього хору, темперамент і передовсім сила тільки скріпила б їхній успіх.

Опісля виступила з кількома піснями сопрано І.Мацюк при акомпаньяменті молодої і талановитої М. Мачай. Монтаж поезій „День соборности" віддеклямувала звучним голосом із почуттям та переконливістю О.Рудик-Шкафаровська. Закінчив програму А.Добрянський при знаменитому і співзвучному, як завжди, фортепіяновому супроводі пяніста Т.Гриньковa. Свій виступ розпочав Добрянський народною піснею в обробці Л.Ревуцького „Ой, з-за гір, з-за гір". До безсмертних слів В.Симоненка „Народ мій є" пробував своїх сил у композиції С.Вожаківський. Потім почули ми ще цікаву пісню Б.Лятошинського, сл.Сосюри — „Найвище щастя" та відому вже пісню М.Вериківського, сл.Рильського — „Думу про матір Україну". Бувши того дня в доброму голосі, співак виконав пісні з належним зрозумінням тексту і музики та з питомим йому патосом.

Самозрозуміло, що коли український гимн продзвенить на початку концерту, як було цим разом, то тоді не годилося мовчанкою кінчати свята, а треба було заспівати спільно „Не пора".

Теодор Терен-Юськів

Пам'яті визначних меценатів ФКУ інж. Михайла і Варвари Плахтіїв

Св.п.інж. Михайло Плахтій

Св. п. Варвара Плахтій.

Ню Йорк, Н.Й. (ФКУ)— Св. п. інж. Михайло Плахтій відійшов у вічність 29-го січня цього року в місцевому шпиталі св. Вінкентія, де його кожного дня відвідували і підтримували на дусі приятелі та сусіди, зокрема дир. Михайло Головей, подружжя Войтовичів із донею, Анна і Володимир Барани та Марія і Степан Хемичі.

Заупокійну Літургію відправив о. Себастіян Шевчук ЧСВВ, 3-го лютого в церкві св. Юра, звідкіля перевезено тлінні останки Покійного на кладовище св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж., і поховано біля померлої три роки тому його дружини св. п. Варвари з роду Томашівських.

М.Плахтій народився 1-го червня 1907 року в селі Зарайське біля Самбору в родині Павла і Катерини з роду Піцюра. Народну і середню освіту здобув у Самборі і Рогатині, хоч деякий час був учнем української гімназії в Яворові, де й став пластуном.

Ще на рідній землі Покійний почав вивчати бджільництво і працював інструктором у цій ділянці аж до виїзду на еміграцію у 1944 році. Вищі агрономічні студії закінчив у 1949 році в Українському Технічно-Господарському інституті в Реґенсбурзі, Німеччина, дипломною працею про виділювання нектару деякими нектародайними рослинами, під керівництвом проф. д-ра І. Драбатого.

Після інтенсивного вивчення англійської мови на спеціяльних курсах для переміщених осіб, спонзорованих Світовою Радою Церков в Ульмі, Німеччина, св. п. М. Плахтій виїхав у 1951 році до Америки і поселився в Ню Йорку, де закінчив студії інженерії і працював спочатку в приватних інженерських фірмах, а в 1961 році перейшов на працю до інженерської секції міського відділу водопостачання.

Крім того, він був викладачем від 1956 року на інженерському факультеті УТГІ в Ню Йорку.

Перейшовши в емеритуру, Покійний повернувся до улюбленої ним агрономії і в рамках Українського Термінологічного Центру в Америці працював над укладанням українського словника ґрунтознавчих термінів та майже закінчив технічну його частину. Крім того, збирав дані до бібліографії праць колишнього свого професора і відомого в науковому світі ґрунтознавця-українця д-ра Григорія Махова, частина публікацій якого пропала у воєнній хуртовині.

Обов'язковість і постійна праця над професійним і духовим удосконаленням себе загартували М.Плахтій допомогли йому пережити болючу втрату дорогої дружини, яка померла 19-го лютого 1978 року.

Св. п. Варвара народилася 31-го жовтня 1909 року в сім'ї Федора Томашівського і Марії, з роду Мариняк. Походила зі села Купновичі Старі біля Самбора. Середню освіту закінчила в 1929 році матурою в українській гімназії в Яворові. Також закінчила однорічний торговельний курс у Львові (Торговельна Школа Товариства „Просвіта") у 1930 році. Працювала книговодом.

Михайло і Варвара одружилися 28-го серпня 1940 року, але дітей на мали. Переїхавши до Америки, Варвара часто хворіла і не могла працювати. Жили в згоді, у взаємній пошані і любові. Обоє були скромні і ощадні. Щедро допомагали родині. Жертвували на церкву, школу, УТГІ.

Одначе левину частину свого майна подружжя Плахтіїв призначили на українські студії в Гарвардському університеті, бо на власному досвіді збагнули колосальне значення науки у житті людини і народу, передусім поневоленого народу, історичну пам'ять і культурну спадщину якого вороги стараються всіми засобами знищити.

Щоб його важко зароблені ощадності не попали у ворожі руки або щоб на випадок тривалої недуги і потреби довгого перебування чи то у шпиталі, чи опіки вдома, чи у т.зв. „нерсінг говм" не втратити своїх ощадностей, М.Плахтій ще за життя передав ці ощадності Фондові Катедр Українознавства (ФКУ).

У листі до ФКУ в липні 1979 року інж. Плахтій передав суму 100,000 долярів і заявив бажання створити окрему Стипендійну Фундацію Українських Студій ім. Варвари і Михайла Плахтіїв у системі ФКУ. В жовтні того ж року він передав ще додаткову суму—28,000 долярів. Гроші зденоновано на високовідсоткових банкових контах ФКУ.

Хоч Плахтій мав право до кінця свого життя одержувати на свої потреби відсотковий прибуток зі зложеного капіталу, він рішив, одначе, повертати відсотки до основної суми, мріючи, що, може, капітал фундації досягне суми 200,000 долярів ще за його життя, а згодом служитиме кожнорічними відсотками (прибутком) докторантам україністики в Гарварді у формі стипендій. Фундація ім. подружжя Плахтіїв буде урухомлена у черговому році.

Після Панахиди і спільної молитви за спокій і вічну радість душі св. п. інж. Плахтія 2-го лютого цього року українська громада попрощала свого шляхетного добродійця в останню дорогу. Від товаришів із студентських часів промовляв інж. М. Ільків; від Т-ва Українських Інженерів—інж. Гончаренко, голова відділу цього товариства в Ню Йорку.

Від дирекції Українського Наукового Інституту Гарвардського університету промовляв дир. Богдан Тарнавський; від Т-ва Приятелів УНІГУ—д-р Роман Процик, голова цього товариства; від Українського Термінологічного Центру в Америці— старший колега Покійного інж. Михайло Пежанський, який захворів і переслав своє прощальне слово.

Від членства і управи ФКУ промовляв мгр С.Хемич, голова ФКУ. Член родини св.п. інж. Плахтія дир. Лев Футала подякував присутнім за вислови співчуття і за те, що прийшли віддати останню прислугу його покійному вуйкові.

Михайло і Варвара Плахтій—добрі імена. Пам'ять про них ніколи не зітреться. Їх смерть—це лише фізична розлука. Духове єднання із живими українськими поколіннями внаслідок їх доброчинства—незнищиме. Імена Михайла і Варвари Плахтій-Томішевської зберігатимуться у щирій вдячності повік серед членства ФКУ, в документації Гарвардського університету, в анналах української культури і серед майбутніх українських поколінь.

ВІСТІ З УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЮ ЙОРКУ

• Телевізійна програма при Комюніти коледжі в Гантінґтон Біч, Каліфорнія, зфільмувала виставку „Українські вишивки" і цей фільм включала до своєї програми. Чарлз Ґраус назвав цю програму „едукаційним есеєм", який часто вживатиметься в майбутньому.

Свято Ольги Басараб

Хоч я належу до старшого покоління і не пишу часто до часописів, але часом навіть мені захочеться іншим розповісти щось такого, що зробило на мене глибоке враження. У неділю, 15-го лютого, я вибралась на свято Ольги Басараб, яке влаштував 26-ий Відділ Союзу Українок Америки в Гемтремк, Мич.

Святкування почалось обідом, перед яким о.парох Б.Панчук промовив молитву і поблагословив їжу. Після обіду розпочалася програма, якою проводила довголітня голова Відділу Катерина Кобаса. Відспівано гимн Союзу Українок, а потім хвилиною мовчанки вшановано не тільки пам'ять О.Басараб, але й усіх українських героїв. Представлено теж З.Васильkевич, представницю Окружної Ради, яка привітала присутніх; Катерину Хомяк, почесну голову Відділу, артистку Кривуцьку, яка чудово продеклямувала поему Бердника, та представниць інших відділів СУА. Потім ще промовив о.Панчук. Головною точкою програми була промова Марусі Бек.

Признаюсь, що я йшла на те свято не тільки, щоб поклонитись св.п.О.Басараб, але й щоб не проминути ще одної нагоди послухати М. Бек. Я не наділяю її титулами, бо в Детройті вона в нас просто — „наша Маруся". Зрештою, я пізнала її вперше ще у 1932 році на першій Конвенції СУА в Ню Йорку, де вона виголосила дві головні промови — по-українському і по-англійському. Тоді була вона ще 24-річною молодою студенткою, яка щойно закінчила правничу школу й захопила всіх делегаток своєю красною мовою та своїми глибокими думками. І від того часу, — вже майже 50 літ, — вона скрізь їздить, промовляє і ще не навкучило людям її слухати, принаймні — не мені.

І на цьому святі, як і кожного разу, вона говорила, немов з рукава словами сипала. Вона розповіла про головні події із життя Басарабової, які гартували її для тієї найвищої жертви, яку вона принесла своєму народові; про її арешт, про її тортури, про силу її духа та її глибоке почуття національного обов'язку, а вкінці, про її трагічну смерть.

Мені особливо сподобалося, коли Маруся Бек переконувала, що самим святом ми не можемо вповні висловити своєї вдячности такій героїні, можемо це зробити лише тоді, коли вирішимо цю вдячність втілити у позитивну працю на користь свого народу.

Потім вказала вона на те, що принесла нам сучасна хвиля, і розповіла про ту серйозну проблему, що виринула перед українцями на поселеннях. Саме тепер, коли ми зближалися до повного об'єднання, наш ворог почав проти нас кампанію роз'єднання і поділив нас на два табори. Вона перестерігла, щоб не попадати під впливи прислужників нашого ворога та щойно після перевірення правди вирішати по котрому боці стати.

Як же ж нам треба, щоб більше промовців інформували нас про те, що дістєся, а не затуманювали нас порожніми фразами; щоб розкривали нам правду, хоч і яка вона ця правда, неприємна. Треба таких людей, як Маруся Бей, які ясно побачили б дійсність та навчили і нас, як з нею справлятися на добро укрїанської громади та нашого народу. Може тоді наші герої, а поміж ними і Ольга Басараб, спокійніше спочивали б у своїх мученицьких могилах.

Ірина Козаченко

Ділимося сумною і болючою вісткою з бувшими Мешканцями „Фіріхшуле" в Мюнхені і Членством ОУН, що в Сіднеї, Австралія, помер нагло, 22-го грудня 1980 року

бл. п. д-р мед.

АНДРІЙ ҐУРАЛЬ

довголітній лікар гуртожитку „Фіріхшуле" і один з провідних членів ОУН.

СЛУЖБА БОЖА була відправлена в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.

•

Вшановуючи Його дорогу для нас пам'ять, складаємо $50.00 на ЦЕРКВУ в ЛЮРДІ.

ВОЛОДИМИР І ЗЮНА МАРТИНЦІ

В глибокому смутку і жалю повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в Україні, у Львові, 22-го січня 1981 року,, помер,

наш Найдорожчий

БРАТ

сл. п.

ВАСИЛЬ САЛЕВИЧ

Горем прибиті:

дружина — ДОЗЯ
брати: ГРИГОРІЙ, РОМАН І СТЕФАН з Родинами
сестри: ОЛЬГА, МАРІЙКА, СОФІЯ І АЛЕКСАНДРА з Родинами

Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що дня 24-го лютого 1981 року, упокоївся в Бозі на 92-му році життя, наш Дорогий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

НЕСТОР ШУСТ

ПАРАСТАС в п'ятницю, 27-го лютого 1981 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 28-го лютого 1981 р., з того ж похор. завед., о год. 9-ій ранку, до церкви св. І. Хрестителя при Сенфорд Авеню в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар Hollywood Cemetery.

В смутку:

дружина — ЮСТИНА
дочка — МАРІЯ ПАВЛОВСЬКА
внуки — ВОЛОДИМИР І АНТОН з дружинами
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Оксана Керч і Володимир Куліш у Ню Йорку

Часом на чужій землі буяє екзотична й дивна рослина; це винна лоза творчої туги. Твори Оксани Керч — овочі конструктивної ностальгії за минулим, за всім рідним-близьким, за своєю землею, за людьми — такими, як вони були, за Львовом з його садами, крутими вуличками, старовинними каменицями, покаліченими жорстоким часом і зрошеними пахучим весняним дощиком — таким, який паде тільки в нас, а не буває в інших континентах з неуговтаною природою. Коротко, пише так, як пишеться тільки про втрачене і про відоме: про речі близькі, дії знані, людей, таких як ми. Пише невишукано, але прецизною мовою, тепло, з любов'ю, з домішкою несподіваного гумору і терпкої сатири...

Літературна творчість О. Керч почалася дуже рано, ще тоді, коли вона, чотирнадцятлітньою, належала до літературного гуртка в гімназії СС Василіянок у Львові. Почалася вона не навмисним пляґіятом. А саме — їй дуже сподобалися „Чотири темпераменти" в журналі для науки і розваги „Неділя", що виходив у минулому столітті у Львові і знайшовся у бібліотеці її батька. О. Керч переповіла цю статтю своїми словами, прикрасивши її спостереженнями над своїми товаришками. На цьому була б „творчість" припинилася, якби не щасливий випадок. Працюючи згодом у Палієвих „Українських Вістях" коректором, була примушена продовжати переклад Соммерсет Мома „Ашенден", який з якихось причин припинила Наталя Зибенко. Закінчивши переклад, треба було заповнити якимось іншим матеріялом, і вона почала сама писати нариси, репортажі та новелі, які стали появлятися в підвалах цього щоденника. Одну з новель „Чорт" обговорювали на першому авторському вечорі у Львові (1943 р.), а секретар Спілки письменників і журналістів Василь Софронів-Левицький назвав Оксану Керч „Ендиком у спідниці". Це був великий комплімент.

Виїхавши зі Львова та опинившись у Парижі, писала вона новелі, репортажі та статті до „Українця у Франції" в Парижі, „української Трибуни" та філядельфійської „Америки". З тієї останньої навіть отримувала гонорари. Переїзд до Аргентини сприяв літературній творчості. Там виходили газети, які радо друкували твори новоприбулих. Там теж виникла Спілка Письменників, Мистців та Науковців, яка заохочувала своїх членів до літературної діяльности. Там вийшла її повість „Альбатроси" в видавництві Юліяна Сидорака, там же написала довше оповідання „Вулька", яке друкувалося у „Нашому Житті, повість „Лєнка", надрукувану в „Українській Думці" в Англії, повість „Наречений", за яку дістала другу нагороду в Фундації ім. Івана Франка. Там писала довший час репортажі під псевдом „Ганнібаль Марчук" до тієї ж „Української Думки". Також редагувала жіночу сторінку та воювала з під'юджувачами до повороту на „родіну".

Після приїзду до Америки написала повість „Такий довгий рік", що її видав „Гомін України". В Америці написала лібретто до музичної комедії „Дейзя", яку поставив силами учнів Український Музичний Інститут, та комедію „В країні мильного порошку", що ще чекає постановки.

• • •

Володимир Куліш — син драматурга Миколи Куліша, знищеного большевиками в 1934 році. Микола Куліш написав такі п'єси: „97", „Народний Малахій", „Мина Мазайло", „Отак загинув Гуска", „Закут", „Діялоги", „Маклена Ґраса", „Патетична соната".

На сценах українських театрів ставились: „97", „Народний Малахій", „Мина Мазайло", „Маклена Ґраса". „Патетичну сонату" ставили в Москві і Ленінграді.

Володимир Блавацький поставив у Львові „Мину Мазайла" і „Народного Малахія" — у таборах ді-пі в Німеччині. Йосип Гірняк поставив „Мину Мазайла" в Америці й Канаді. „Патетичну сонату" переклав на німецьку мову драматург Фрідріх Вольф, а на англійську мову — Юрій Луцький із дружиною Мойрою.

Подружжя — В. Куліш і О. Керч — у літературних справах абсолютно гармонійне. Обидвоє знайшло власні шляхи, якими прямують, один одному не заважаючи. Гумор Куліша допомагає О. Керч, коли вона пише скечі та комедії, а від галичанки — що має скористати придніпрянець? Хіба повагу до так званої патріотичної літератури. Та це не заважає Кулішеві писати так, як йому підказує власний талант, що визрівав в атмосфері культурного оточення його батька, драматурга Миколи Куліша, оточення найкращих харківських письменників двадцятих років.

В. Куліш дебютував у часописі „Вільна Україна" в 1942 році репортажами та оповіданнями на теми важливих подій напередодні німецької інвазії на Україну. Опинавшись у вільному світі — спершу у Львові, а згодом у Парижі, — написав повість із життя безпритульних — „Їх було троє", яка вийшла в Парижі у 1949 році. В Арґентині у гумористичному журналі „Мітла" писав довгі роки гуморески з політичним забарвленням. У тому ж видавництві отримав першу нагороду за гумореску „Новосілля". У тому ж часі написав також п'єсу з повстанського життя „Ліс шумить", яка була нагороджена на конкурсі драматичних творів в Австралії. Цю п'єсу ставили аматорські гуртки в Арґентині, сумівський гурток у Ню Йорку, а також в Австралії. Заохочуваний приятелями, писав спогади про золотий вік української культури в двадцятих роках, сучасником якого не міг бути через свій молодий вік. Написав оригінальну монографію будинку для письменників у Харкові „Слово про будинок 'Слово' ", яка, за словами покійного Вячеслава Давиденка, „збагачує нашу мемуарну літературу з ділянки інтимного життя творців „розстріляного відродження", ділянки, про яку український читач так мало знає". Цю монографію видав „Гомін України" в 1966 році.

На авторському вечорі О. Керч прочитала оповідання „Незримі шляхи", написані для конкурсу СУА, на тему парапсихології.

В. Куліш прочитав уривок з ненадрукованої повісті „Повість без назви", голова Клюбу інж. Тарас Грицай — дві гуморески В. Куліша, „Науковий трактат про сон" і „Тарзан".

Ольга Соневицька

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАГДАЛИНА ЗЕЗЕЛЕВСЬКА, членка УНС Відд. 158 ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, померла на 74-му р. життя. Нар. 1907 р. в Сколім, Україна; членкою УНС стала в 1953 р. Залишила у смутку дочку Неонілю, сина Олега, 2 внуків та брата Осипа з родиною. Похорон відбувся 9 січня 1981 р. на цвинтарі Мерірест в Магван Дарлінґтон, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

АННА ТИМКІВ, членка УНС Відд. 102 свв. Петра і Павла в Клівленд, Огайо, померла 16 січня 1981 р. Нар. 1908 р. в Гарбівка, Зах. Україна; членкою УНС стала у 1951 р. Залишила у смутку чоловіка Василя і шваґра Степана з дружиною і дочкою. Похорон відбувся 19 січня 1981 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Микола Бобечко, секр

АННА КОЗАК, член УНС Відд. 383 свв. ап. Петра і Павла в Бриджпорт, Па., померла 17 січня 1981 р. на 92-му р. життя Нар. 1888 в селі Остапє, пов. Скалат, Зах. Україна; членкою УНС стала в 1928 р. Залишила у смутку сина Василя, дві дочки: Павлину і Каролину, 4 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 21 січня 1981 р. на цвинтарі св. Августина в Кінґ оф Пруссія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Иосиф Хома, секр.

ТЕОДОСІЯ СИДИЛО, членка УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, померла 3 грудня 1980 р. на 83-му р. життя Нар. 1897 р. в Розвожани, Україна, Залишила у смутку дві дочки: Ольгу і Анну, 6 внуків і 10 правнуків. Похорон відбувся 6 грудня 1980 р. на цвинтарі Мавнт Оллівет, Розај Ґарденс, Детройт, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 28-го ЛЮТОГО 1981 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Річні збори Б-ва св. Михаїла 209-ий Відд., о год. 8-ій веч. в Укр. Амер. Горож. Клюбі, 728 Roosevelt Ave., Carteret, N.J. На порядку: відкриття, звіт Управи, дискусія, вибір нової Управи на 1981 р. Присутність членів обов'язкова. — І. Кушнер, гол., С. Матлаґа, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1981 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори Т-ва Сокіл 336-го Відд., о год. 1-ій по пол., в кафетерії церкви св. Йосафата, 5720 Стейт Рд., Парма, Огайо. 44134. Обов'язок всіх чл. прибути на Загальні збори. — М. Мельникович, гол., В. Стригун, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла 102 Відд., о год. 1-ій по пол., в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. На порядку: відкриття, звіти Управи і К. Комісії, дискусія і вибір нової Управи на 1981 рік. Присутність чл. обов'язкова. — М. Бобечко, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1981 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1-ій по пол., у кафетерії школи св. Йосафата, 940 Рідж Рд., Рочестер, Н. Й. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.